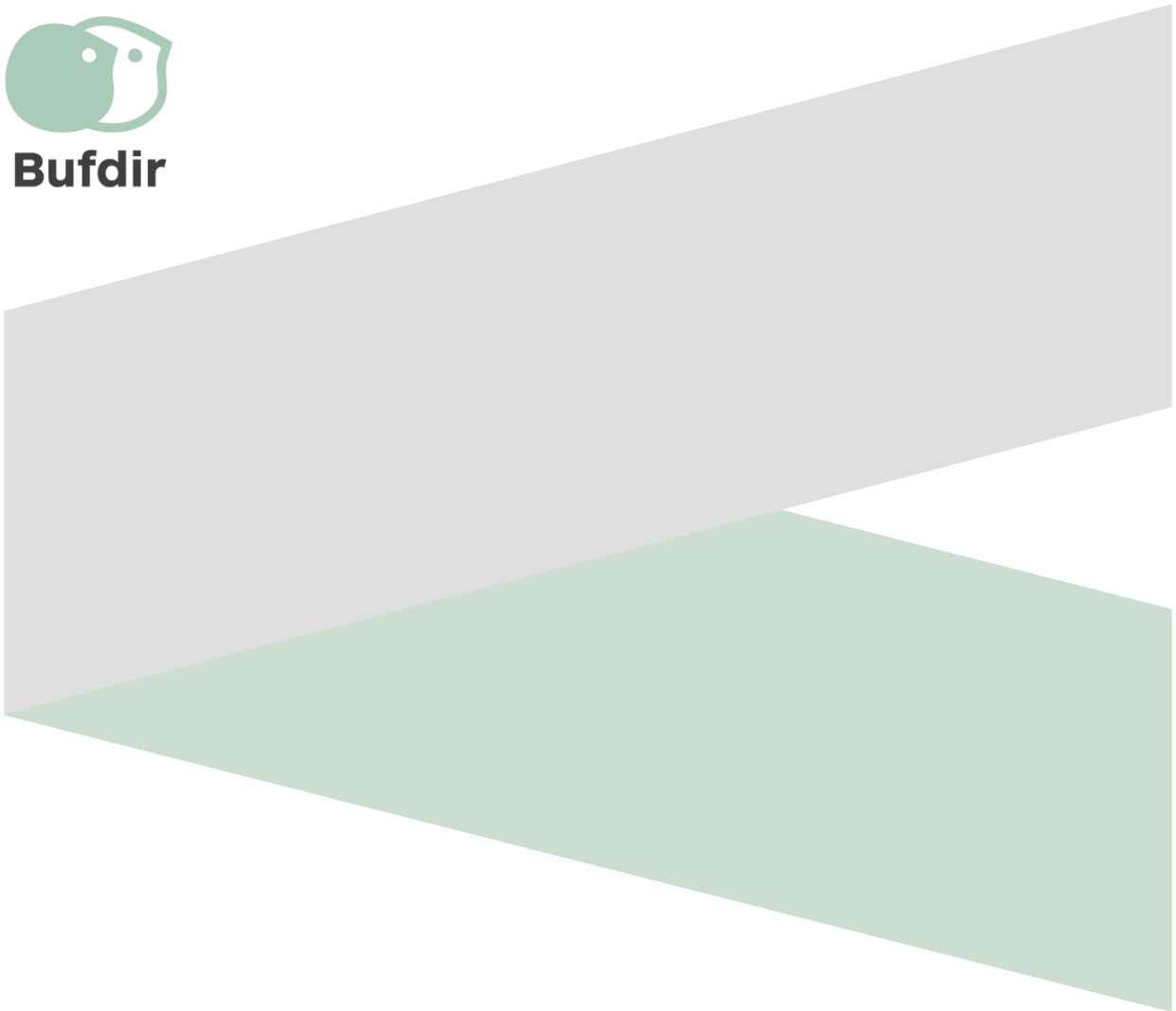

Spørreundersøkelse blant voksne adopterte

Resultatrapport

Bufdir

Innhold

1. Bakgrunn for undersøkelsen	4
2. Adoptertes behov for hjelp og støtte i ulike livsfaser.....	6
2.1 Hva har de adopterte opplevd å ha behov for hjelp og støtte til?	7
2.2 Fikk de adopterte hjelpen og støtten de trengte i de ulike livsfasene?	9
2.2.1 Hjelp og støtte i barndommen.....	10
2.2.2 Hjelp og støtte i ungdomstiden	11
2.2.3 Hjelp og støtte etter fylte 18 år	12
2.3 Behov for hjelp og støtte hos adopterte som har blitt foreldre	13
2.3.1 Hva opplevde de adopterte som er blitt foreldre å ha behov for hjelp og støtte til?.....	14
2.3.2 Fikk adopterte den hjelpen og støtten de trengte etter at de var blitt foreldre?.....	15
2.3.3 Hvilken hjelp og støtte fikk de adopterte etter at de var blitt foreldre?	16
2.4 Hva slags hjelp og støtte mener de voksne adopterte at de hadde trengt?	18
2.4.1 Hvor viktig mener de adopterte det er at rådgiveren/psykologen innehar særskilt adopsjonskompetanse?	20
2.4.2 Er det interesse for samlinger/seminarer med adopsjonsrelaterte temaer?	21
2.4.3 Forslag til hjelp og støtte til adopterte som ikke er nevnt i undersøkelsen.....	21
2.4.4 Kjennskap til allerede eksisterende etteradopsjonstilbud og behov for bistand til søk etter røtter	24
2.4.5 Forslag til hjelp og støtte til søk etter biologiske opphav eller tanker omkring opphav, som ikke er nevnt i undersøkelsen	27
3. De voksne adoptertes vurdering av adoptivfamiliens behov for hjelp og støtte.....	29
3.1 Hva mener de adopterte at adoptivfamilien har hatt behov for hjelp og støtte til?	30
3.2 Fikk adoptivfamilien den hjelpen og støtten den trengte?	31
3.3 Hva slags hjelp og støtte mener de adopterte at adoptivfamilien hadde trengt?	32
3.4 Forslag til hjelp og støtte til adoptivfamilier som ikke er nevnt i undersøkelsen	33
4. Behovet for opplæring og veiledning for å øke adopsjonskompetansen i tjenestene	35
5. Bakgrunnsspørsmål.....	37
6. Respondentenes kommentarer til undersøkelsen	41
7. Hovedfunn oppsummert	42

1. Bakgrunn for undersøkelsen

I tildelingsbrevet for 2021 har BFD gitt Bufdir i oppdrag å «utrede og foreslå hvordan adopterte og familiene deres skal følges opp etter adopsjon og angi antatte kostnader for dette. Direktoratet skal se hen til Stortingets anmodningsvedtak nr. 744 av 31. mai 2016 og vedtak nr. 789–791 av 7. juni 2017, Folkehelseinstituttets kartlegging og innspill fra adopsjonsmiljøene.»

Tre anmodningsvedtak fra Stortinget til Regjeringen er grunnlag¹ for oppdraget:

Vedtak 744

Stortinget ber regjeringen se på tiltak som kan gjøres for hvordan adopterte barn kan få best mulig oppfølging for å sikre en god oppvekst.

Vedtak 790

Stortinget ber regjeringen vurdere behovet for oppfølging av adopterte og familiene i tråd med Haagkonvensjonen artikkel 9, der en modell som den danske kan vurderes som ett alternativ, og komme tilbake til Stortinget på egnet måte.

Vedtak 791

Stortinget ber regjeringen kartlegge behovet for oppfølging etter adopsjon.

I forbindelse med oppdraget fra departementet har Bufdir gjennomført en spørreundersøkelse blant nasjonalt adopterte og utenlandsadopterte som nå er voksne. Stebarnsadopterte og fosterbarnsadopterte er unntatt fra undersøkelsen.

Undersøkelsen har gitt adopterte som nå er voksne en mulighet til å uttale seg om hvilke behov de har for hjelp og støtte som har sammenheng med at de er adopterte, og hvilken form for hjelp og støtte de mener at de hadde trengt.

Spørreskjemaet ble, før det ble ferdigstilt og sendt ut, testet av adopterte enkeltpersoner som Bufdir kom i kontakt med via landklubbene², representanter fra interesseorganisasjonene for adopterte, adopsjonsorganisasjonene og etteradopsjonskoordinatoren. Etter innspill fra testpanelet ble det gjort noen endringer i spørreskjemaet.

¹ I oppdraget vises det også til anmodningsvedtak 789 den 7. juni 2017. Dette vedtaket gjelder imidlertid saksbehandlingstid for utenlandsadopsjon og er derfor ikke tatt med i grunnlaget for oppdraget her.

² Kinaforeningen, Peruklubben, Norsk Colombianos

Undersøkelsen ble gjennomført fra 16. april til 20. mai 2021 (opprinnelig 12. mai), og ble sendt ut gjennom easyfact. Undersøkelsen ble publisert på www.bufdir.no, på Bufdir sin Twitter-konto og FaceBook-konto og gjennom målrettet annonsering på Facebook for å nå de relevante målgruppene. Det ble også laget en nyhets sak om spørreundersøkelsen på nettsiden til statsforvalterembetene, som er en informasjonskanal for nasjonalt adopterte ettersom statsforvalterne behandler innsynskrav fra nasjonalt adopterte fram til 1. desember 1999. Også personene i testpanelet til undersøkelsen bistod med å distribuere undersøkelsen på sine sosiale plattformer.

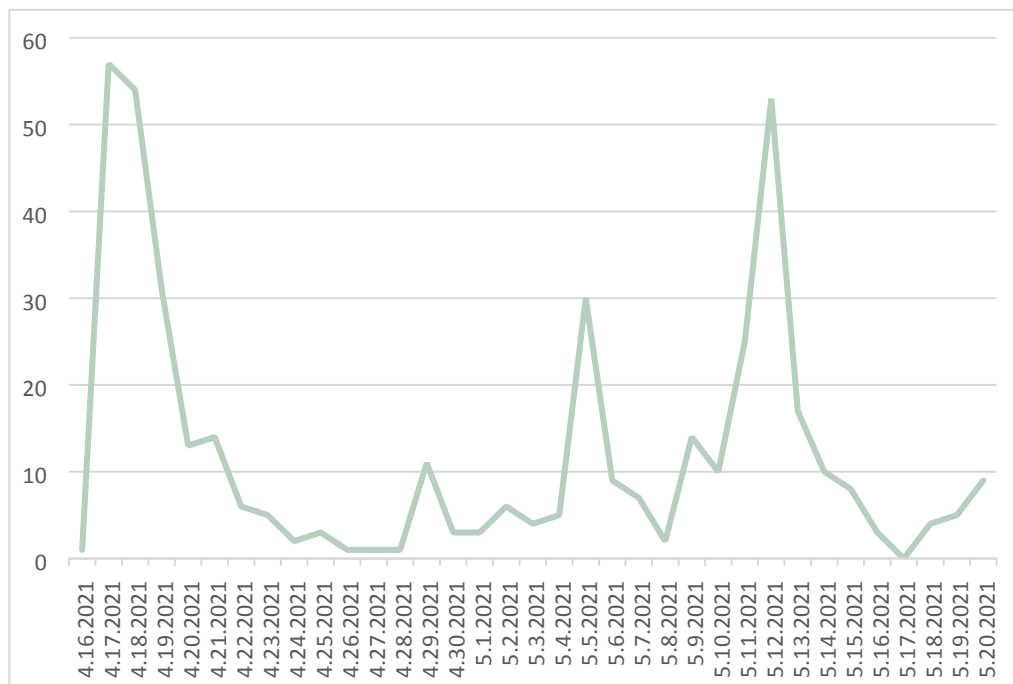
Det kom inn totalt 427 svar³. Utvalget er ikke tilfeldig, og undersøkelsen er ikke representativ. Svarene kan dermed ikke brukes til å si noe generelt om voksne adopterte, men sier noe om erfaringene og behovene til de har svart på undersøkelsen.

Med tanke på at det bor over 20 000 adopterte i Norge, er dette en lav deltakelse, og resultatrapporten svekkes av at den har lav svarprosent. Undersøkelsen svekkes også av at spørreundersøkelsen var åpen, som betyr at alle med lenken kunne svare på undersøkelsen. Dette innebærer at vi ikke kan utelukke at også andre enn personer i målgruppen har svart på undersøkelsen eller at noen kan ha svart flere ganger. Det antas imidlertid lite sannsynlig.

Undersøkelsen hadde en del fritekstfelt som respondentene har benyttet flittig. Kommentarene som er mottatt i fritekstfeltene er relevante, og erfaringene som beskrives framstår som reelle erfaringer fra adopterte.

³ Det kom inn totalt 442 svar, hvorav 1 var en test utført av Bufdir, og 14 var duplikater. Duplikatene ble funnet ved at ett eller flere fritekstfelt var fylt ut helt likt.

Figur 1 Antall svar etter dag

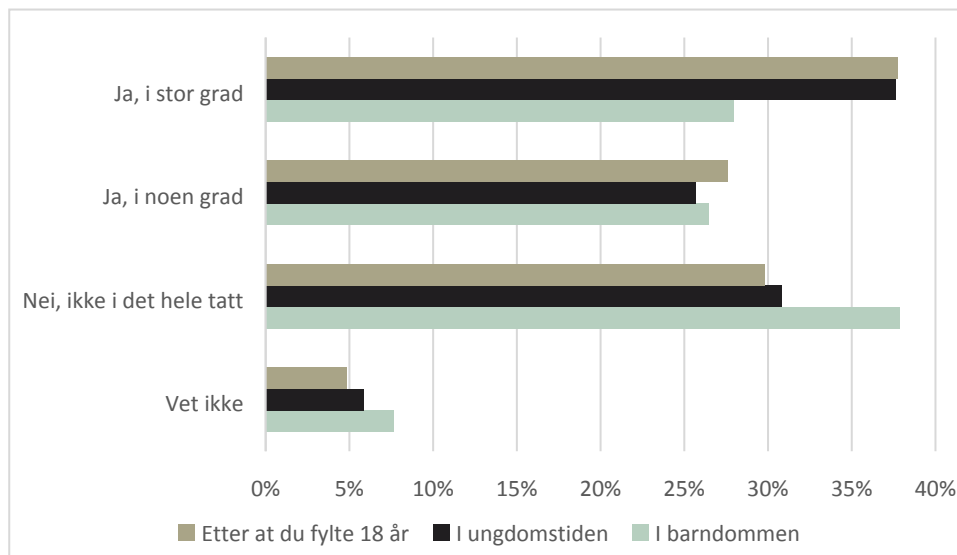
Antallet personer som har svart på de ulike spørsmålene kan variere.

2. Adoptertes behov for hjelp og støtte i ulike livsfaser

Vi spurte respondentene «Har du hatt behov for hjelp og støtte som har sammenheng med at du er adoptert?», og skilte mellom «I barndommen», «I ungdomstiden» og «Etter at du fylte 18 år». Svaralternativene var «Ja, i stor grad», «Ja, i noen grad», «Nei, ikke i det hele tatt» og «Vet ikke».

Det ble definert at barndom er fram til 13 år, og ungdomstid fra 13-18 år. Det ble presisert at vi her tenker på hjelp og støtte som har sammenheng med tanker, følelser og opplevelser rundt det å være adoptert, med omsorgssituasjonen før vedkommende ble adoptert eller med omsorgssituasjonen i personens adoptivfamilie.

Figur 2 Har du hatt behov for hjelp og støtte som har sammenheng med at du er adoptert?⁴

Majoriteten av respondentene forteller at de i noen grad eller i stor grad har hatt behov for hjelp og støtte som har sammenheng med at de er adoptert, se figur 2.

54 prosent svarer at de i noen grad eller i stor grad har hatt behov for hjelp og støtte i barndommen, 64 prosent at de i noen grad eller i stor grad hadde behov for hjelp og støtte i ungdomstida og 66 prosent i noen grad eller i stor grad hadde behov for støtte etter at de fylte 18 år.

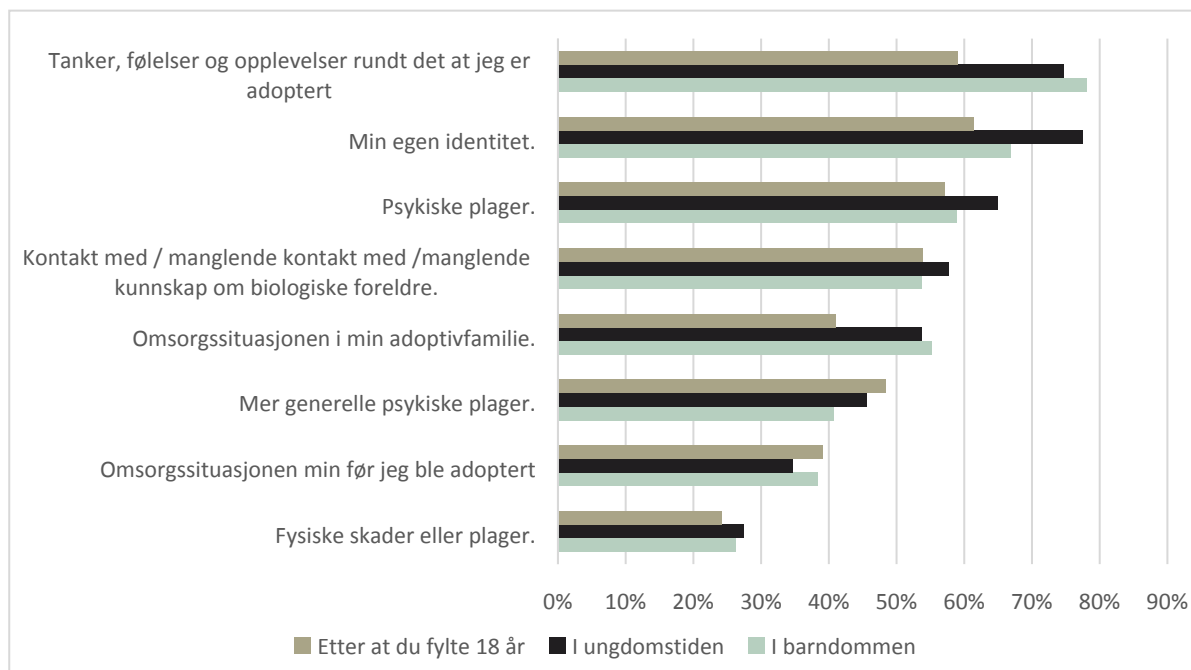
Mellom 38 og 30 prosent av respondentene svarer at de ikke har hatt noe behov for hjelp og støtte i noen av disse livsfasene.

2.1 Hva har de adopterte opplevd å ha behov for hjelp og støtte til?

De som har svart at de i stor eller noen grad har hatt behov for hjelp og støtte i en av disse livsfasene, har så fått neste spørsmål: Hva har du opplevd å ha behov for hjelp og støtte til? Respondenten kunne krysse av for flere svaralternativer, fra en liste med 8 punkter.

⁴ Av 441 totale deltakere, har 404 krysset av for et svar under «i barndommen», 409 under «I ungdomstiden» og 413 «etter at du fylte 18 år». De som ikke har krysset av, er utelatt fra prosentueringa.

Figur 3 Hva har du opplevd å ha behov for hjelp og støtte til?⁵

De tre hyppigst forekommende årsakene til at respondentene i alle livsfasene (i barndommen, ungdomstiden og etter at en er fylt 18 år) har hatt behov for hjelp eller støtte, er

- tanker, følelser og opplevelser rundt det at de er adoptert (i barndommen 78 prosent, i ungdomstiden 75 prosent, etter fylte 18 år 59 prosent),
- egen identitet (i barndommen 67 prosent, i ungdomstiden 77 prosent, etter fylte 18 år 61 prosent),
- psykiske plager (i barndommen 59 prosent, i ungdomstiden 65 prosent, etter fylte 18 år 57 prosent).

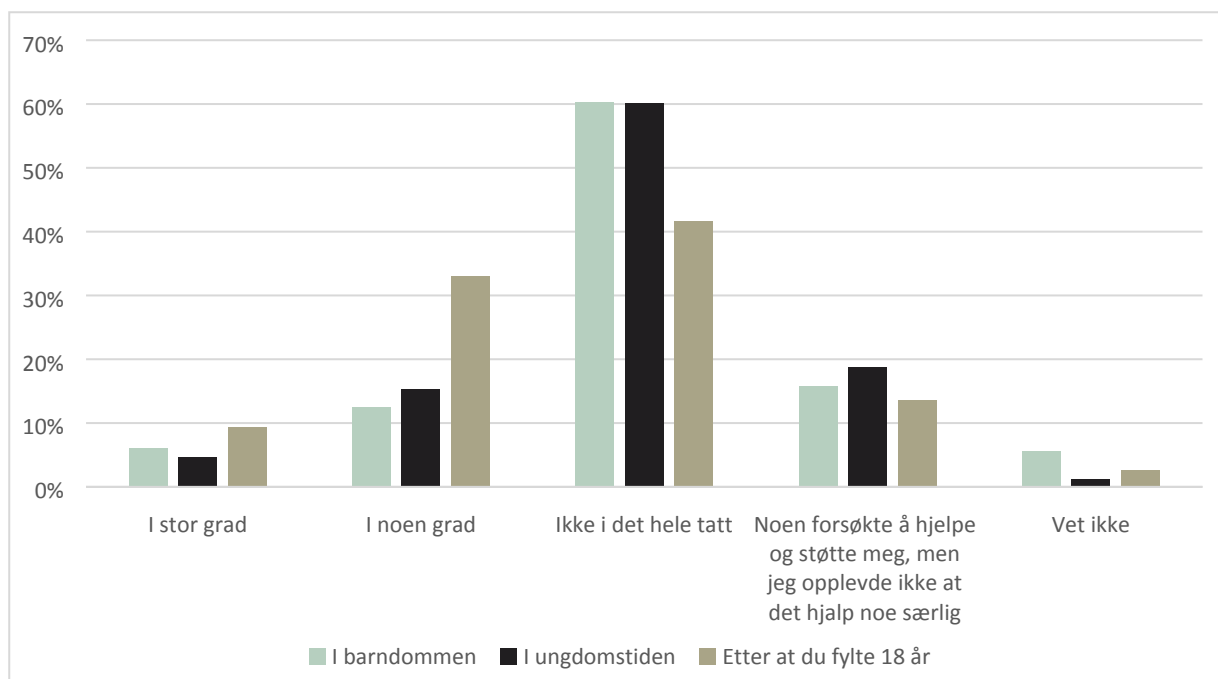
⁵ Kun personer som har sagt at de hadde et slikt behov, er inkludert i prosentueringa: 214 personer har sagt ja til at de hadde slikt behov i barndommen, 248 personer at de hadde slikt behov i ungdomstiden, og 256 personer etter at de fylte 18 år.

2.2 Fikk de adopterte den hjelpen og støtten de trengte i de ulike livsfasene?

Den samme gruppen av personer som har sagt at de i stor eller noen grad hadde behov for hjelp og støtte, fikk så et spørsmål om de fikk den hjelpen og støtten de trengte. Det ble presisert at vi her tenkte på hjelp og støtte som har sammenheng med tanker, følelser og opplevelser rundt det å være adoptert, med omsorgssituasjonen din før du ble adoptert eller med omsorgssituasjonen i din adoptivfamilie.

Også her kunne en svare for «I barndommen», «I ungdomstiden» og «etter at du fylte 18 år», og velge fra alternativene «I stor grad», «I noen grad», «Ikke i det hele tatt», «Noen forsøkte å hjelpe og støtte meg, men jeg opplevde ikke at det hjalp noe særlig» og «Vet ikke».

Figur 4 Fikk du hjelpen og støtten du trengte?⁶

⁶ Kun personer som har sagt at de hadde et slikt behov, og har svart på spørsmålet, er inkludert i prosentueringa: 216 personer i barndommen, 256 personer i ungdomstiden, og 267 personer etter at de fylte 18 år.

2.2.1 Hjelp og støtte i barndommen

73 personer oppgir at de i barndommen i stor eller noen grad fikk hjelpen og støtten de trengte, eller at noen forsøkte å hjelpe uten at de opplevde at dette hjalp noe særlig.

Disse fikk så et oppfølgingsspørsmål: Av hvem eller av hvilke(n) tjeneste(r) fikk du hjelp og støtte i barndommen? Det ble presisert at vi her tenkte på hjelp og støtte som har sammenheng med tanker, følelser og opplevelser rundt det å være adoptert, med omsorgssituasjonen din før du ble adoptert eller med omsorgssituasjonen i din adoptivfamilie.

Respondenten kunne krysse av for alle vedkommende fikk hjelp og støtte fra, fra en liste med 18 tjenester.

Figur 5 Av hvem eller av hvilke(n) tjeneste(r) fikk du hjelp og støtte i barndommen?

	Andel
Venner/familie/nettverk	93 %
Barne- og ungdomspsykiatrisk poliklinikk (BUP)	22 %
Skolen/barnehagen	19 %
Fastlegen	16 %
Pedagogisk psykologisk tjeneste (PPT)	16 %
Barnevernstjenesten	16 %
Skolehelsetjenesten/helsesøster/helsesykepleier/helsestasjon	15 %
Jeg husker at jeg snakket med noen, men jeg vet ikke hvem det var	15 %
Privatpraktiserende psykologer/psykiatere	12 %
Andre, skriv inn:	12 %
Familieteam eller andre psykologiske hjelpetiltak i kommunen	9 %
Adopsjonsforeningen som formidlet min adopsjon	8 %
Nettforum eller andre støttegrupper med andre adopterte	7 %
Ulike interesseorganisasjoner for adopterte	5 %
Familievernkontoret	4 %
Leger i spesialisthelsetjenesten/tannlege	4 %
Prest eller annen person tilknyttet et trossamfunn	1 %
NAV	1 %
Habiliteringstjenesten for barn og unge (HABU)	0 %

2.2.2 Hjelp og støtte i ungdomstiden

97 personer oppgir at de i ungdomstiden i stor eller noen grad fikk hjelpen og støtten de trengte, eller at noen forsøkte å hjelpe uten at de opplevde at dette hjalp noe særlig.

Disse fikk så et oppfølgingsspørsmål: Av hvem eller av hvilke(n) tjeneste(r) fikk du hjelp og støtte i ungdomstiden? Det ble presisert at vi her tenkte på hjelp og støtte som har sammenheng med tanker, følelser og opplevelser rundt det å være adoptert, med omsorgssituasjonen din før du ble adoptert eller med omsorgssituasjonen i din adoptivfamilie.

Respondenten kunne krysse av for alle vedkommende fikk hjelp og støtte fra, fra en liste med 21 tjenester.

Figur 6 Av hvem eller av hvilke(n) tjeneste(r) fikk du hjelp og støtte i ungdomstiden?

Venner/familie/nettverk	76 %
Barne- og ungdomspsykiatrisk poliklinikk (BUP)	22 %
Privatpraktiserende psykologer/psykiatere	15 %
Fastlegen	13 %
Barnevernstjenesten	13 %
Skolehelsetjenesten/helsesøster/helsesykepleier/helsestasjon	10 %
Skolen	9 %
Andre, skriv inn:	9 %
Familieteam eller andre psykologiske hjelpetiltak i kommunen	8 %
Nettforum eller andre støttegrupper med andre adopterte	8 %
Ulike interesseorganisasjoner for adopterte	8 %
Pedagogisk psykologisk tjeneste (PPT)	7 %
Adopsjonsforeningen som formidlet min adopsjon	7 %
Jeg husker at jeg snakket med noen, men jeg vet ikke hvem det var	6 %
Distriktpspsykiatrisk senter (DPS)	5 %
Prest eller annen person tilknyttet et trossamfunn	5 %
NAV	3 %
Familievernkontoret	3 %
Leger i spesialisthelsetjenesten/tannlege	2 %
Habiliteringstjenesten for barn og unge (HABU)	0 %

Bufdir	0 %
Etteradopsjonskoordinatoren	0 %

2.2.3 Hjelp og støtte etter fylte 18 år

140 personer oppgir at de i etter at de fylte 18 år i stor eller noen grad fikk hjelpen og støtten de trengte, eller at noen forsøkte å hjelpe uten at de opplevde at dette hjalp noe særlig.

Disse fikk så et oppfølgingsspørsmål: Av hvem eller av hvilke(n) tjeneste(r) fikk du hjelp og støtte etter at du fylte 18 år? Det ble presisert at vi her tenkte på hjelp og støtte som har sammenheng med tanker, følelser og opplevelser rundt det å være adoptert, med omsorgssituasjonen din før du ble adoptert eller med omsorgssituasjonen i din adoptivfamilie.

Respondenten kunne krysse av for alle vedkommende fikk hjelp og støtte fra, fra en liste med 16 tjenester.

Figur 7 Av hvem eller av hvilke(n) tjeneste(r) fikk du hjelp og støtte fra **etter at du fylte 18 år?**

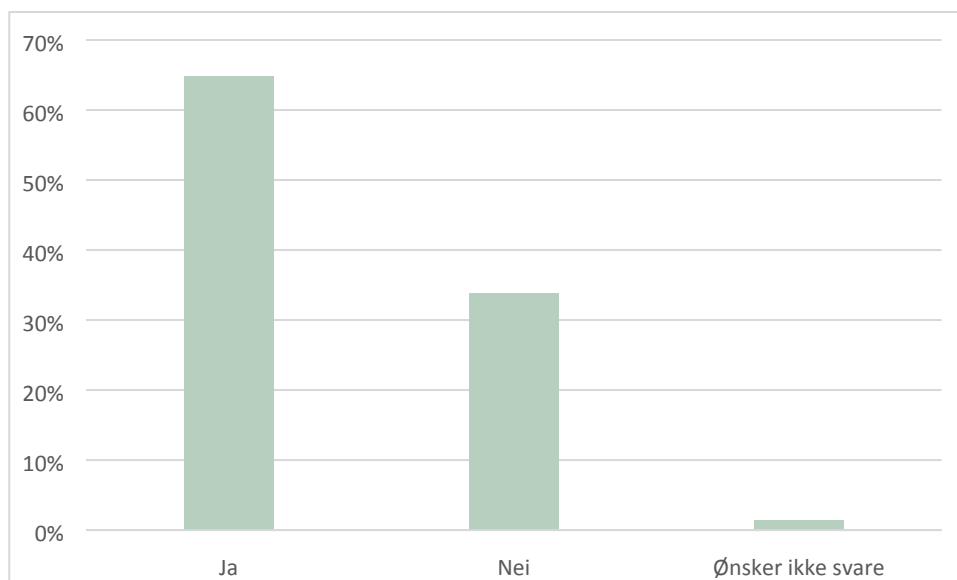
Venner/familie/nettverk	65 %
Privatpraktiserende psykologer/psykiatere	40 %
Fastlegen	31 %
Distriktpsikiatrisk senter (DPS)	30 %
Nettforum eller andre støttegrupper med andre adopterte	23 %
Andre, skriv inn:	17 %
Ulike interesseorganisasjoner for adopterte	15 %
Familieteam eller andre psykologiske hjelpetiltak i kommunen	14 %
Prest eller annen person tilknyttet et trossamfunn	8 %
NAV	7 %
Adopsjonsforeningen som formidlet min adopsjon	7 %
Familievernkontoret	5 %
Leger i spesialisthelsetjenesten/tannlege	4 %
Jeg husker at jeg snakket med noen, men jeg vet ikke hvem det var	2 %
Habiliteringstjenesten for voksne (HAVO)	1 %
Bufdir	1 %
Etteradopsjonskoordinatoren	1 %

Det er verdt å merke seg at majoriteten som fikk hjelp og støtte i stor eller noen grad, eller som opplevde at noen forsøkte å hjelpe uten at det hjalp noe særlig, mottok hjelp og støtte fra sine venner, sin familie og/eller sitt nettverk (i barndommen 95 prosent, i ungdomstida 77 prosent, etter fylte 18 år 69 prosent).

2.3 Behov for hjelp og støtte hos adopterte som har blitt foreldre

Alle fikk spørsmålet «Er du forelder?». 426 personer svarte på dette.

Figur 8 Er du forelder?⁷

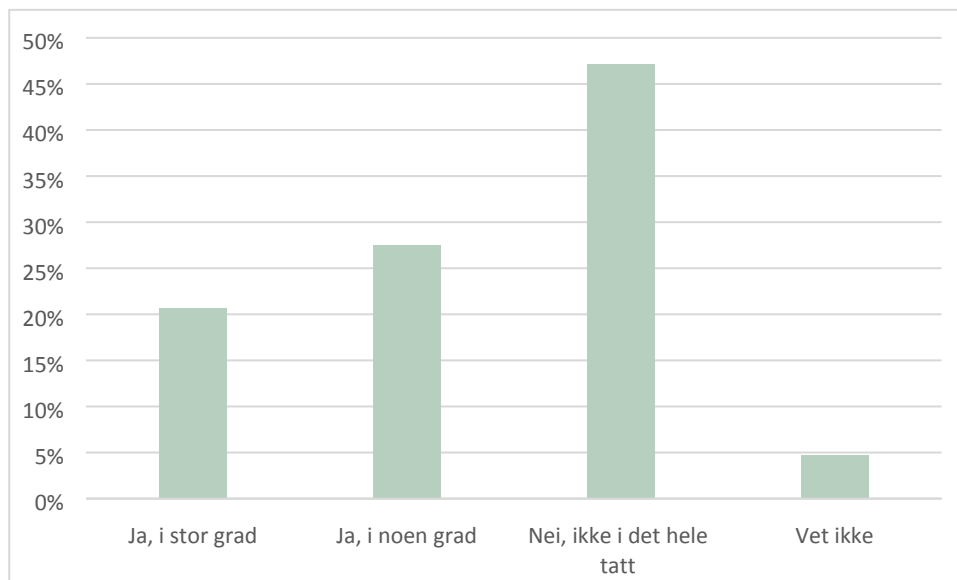

266 personer (65 prosent) har svart at de er foreldre. Disse fikk spørsmålet «Har du hatt behov for hjelp og støtte etter at du ble forelder?», med alternativene «ja, i stor grad», «ja, i noen grad», «nei, ikke i det hele tatt» og «vet ikke».

Det ble presisert at vi her tenker på hjelp og støtte som har sammenheng med tanker, følelser og opplevelser rundt det å være adoptert, med omsorgssituasjonen din før du ble adoptert eller med omsorgssituasjonen i din adoptivfamilie.

⁷ N = 426.

Figur 9 Har du hatt behov for hjelp og støtte etter at du ble forelder?⁸

Av disse, svarer til sammen 49 prosent at de etter at de ble foreldre i noen grad (28 prosent) eller i stor grad (21 prosent) har hatt behov for hjelp og støtte som har sammenheng med at de er adoptert. 47 prosent har ikke kjent på noe slikt behov.

2.3.1 Hva opplevde de adopterte som er blitt foreldre å ha behov for hjelp og støtte til?

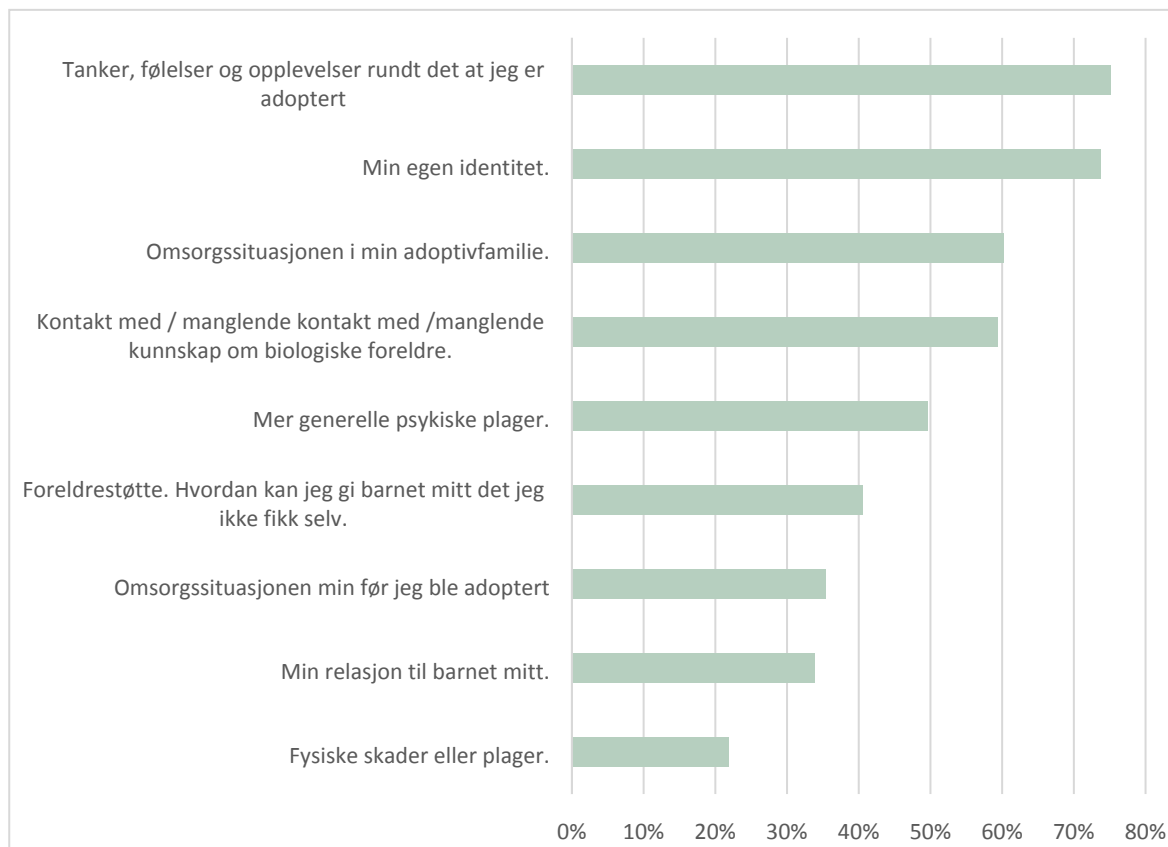
De som har oppgitt at de i stor grad eller noen grad har hatt behov for hjelp og støtte etter at de ble forelder, fikk så et oppfølgingsspørsmål: «Hva har du opplevd å ha behov for hjelp og støtte til?»

Det ble presisert at vi her tenker på hjelp og støtte som har sammenheng med tanker, følelser og opplevelser rundt det å være adoptert, med omsorgssituasjonen din før du ble adoptert eller med omsorgssituasjonen i din adoptivfamilie. Respondentene kunne krysse av for flere svaralternativer.

For respondenter som er foreldre, utvidet vi svaralternativene med to alternativer som dreier seg om foreldre-barn-relasjonen.

⁸ N = 276.

Figur 10 Hva har du opplevd å ha behov for hjelp og støtte til?

Årsakene som oppgis til at adopterte som også er foreldre, kjenner på behov for hjelp og støtte etter at de har blitt foreldre, er stor sett det samme som før de ble foreldre: behovet for hjelp og støtte oftest er knyttet til tanker, følelser og opplevelser rundt det at en er adoptert (75 prosent) og/eller er knyttet til egen identitet (74 prosent).

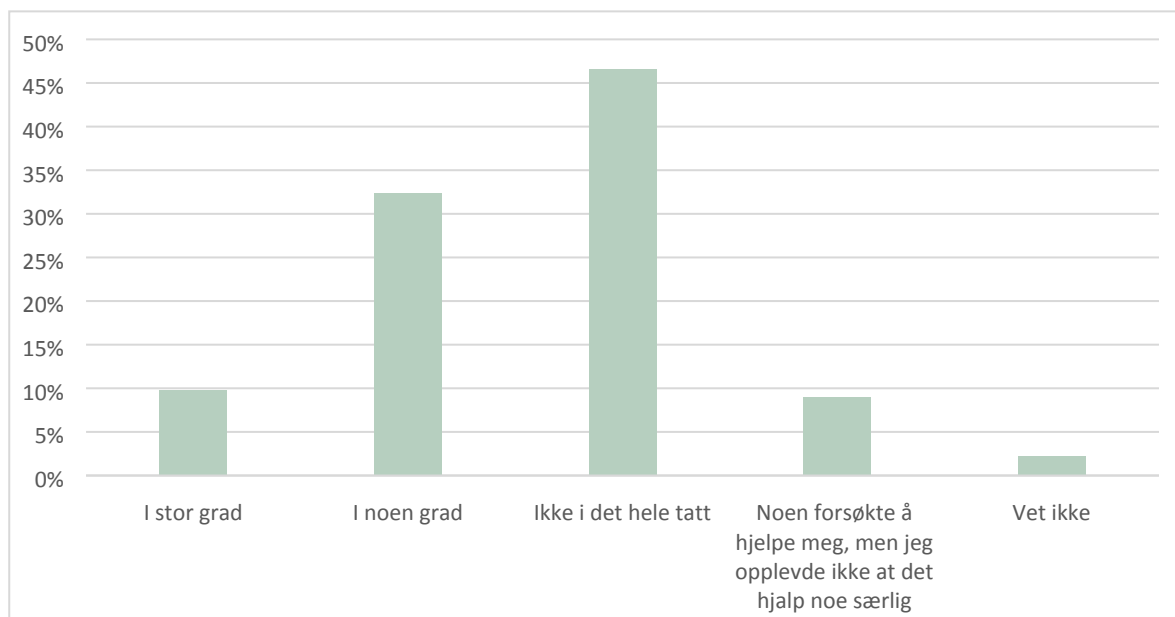
41 prosent av respondentene som er foreldre svarer at de har hatt behov for foreldrestøtte, for å kunne gi barnet sitt det de ikke fikk selv. 34 prosent svarer at de har kjent på behov for hjelp og støtte i sin relasjon til barnet sitt.

2.3.2 Fikk adopterte den hjelpen og støtten de trengte etter at de var blitt forelder?

De 266 respondentene som etter at de var blitt foreldre svarte at de i stor grad eller i noen grad hadde behov for hjelp eller støtte som har sammenheng med at de er adoptert, ble videre spurt om de fikk den hjelpen og støtten de trengte. Det ble presisert at vi tenkte på hjelp og støtte som har sammenheng med tanker, følelser og opplevelser rundt det å være adoptert, med

omsorgssituasjonen deres før de ble adoptert eller med omsorgssituasjonen i deres adoptivfamilie.

Figur 11 Fikk du hjelpen og støtten du trengte etter at du ble forelder?⁹

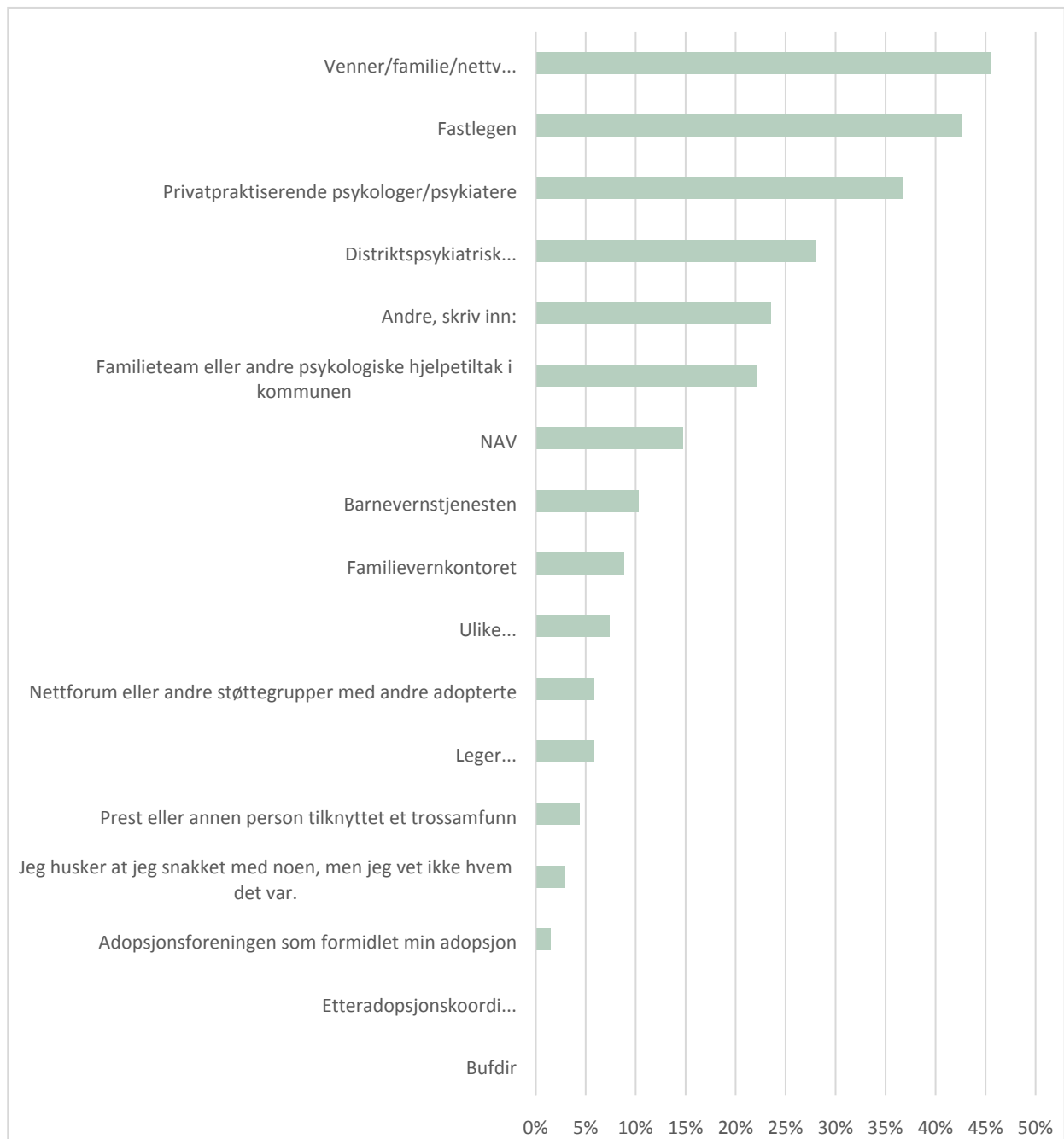
10 prosent svarer at de i stor grad har fått hjelpen og støtten de har trengt etter at de ble forelder. 47 prosent har svart at de ikke i det hele tatt har fått hjelpen og støtten som de har trengt. 32 prosent har svart at de i noen grad har fått hjelpen og støtten de har trengt, mens 9 prosent svarer at noen prøvde å hjelpe, uten at det hjalp noe særlig.

2.3.3 Hvilken hjelp og støtte fikk de adopterte etter at de var blitt foreldre?

De 68 respondentene som svarte at de i stor grad, i noen grad hadde fått hjelp og støtte etter at de ble foreldre eller at «noen forsøkte å hjelpe meg, men jeg opplevde ikke at det hjalp noe særlig», fikk oppfølgingsspørsmål om hvem eller hvilke tjenester de fikk hjelp og støtte fra. Her kunne de velge flere alternativer fra en liste med 16 tjenester.

⁹ N = 127.

Figur 12 Av hvem eller av hvilke(n) tjeneste(r) fikk du hjelp og støtte fra etter at du ble forelder?¹⁰

¹⁰ N = 68

Også etter at de adopterte har blitt foreldre, svarer respondentene at det i størst grad er venner/familie/nettverk som har hjulpet og støttet dem (46 prosent).

Av profesjonelle tjenester er det fastlegen flest (43 prosent) har opplevd å få hjelp og støtte av. Dernest oppgir 37 prosent at de har fått hjelp og støtte av privatpraktiserende psykologer/psykiatere. 28 prosent oppgir Distriktpsikiatrisk senter (DPS), 22 prosent familieteam eller andre psykologiske hjelpetiltak i kommunen, 15 prosent oppgir NAV, 10 prosent oppgir barneverntjenesten og 9 prosent familievernkontoret.

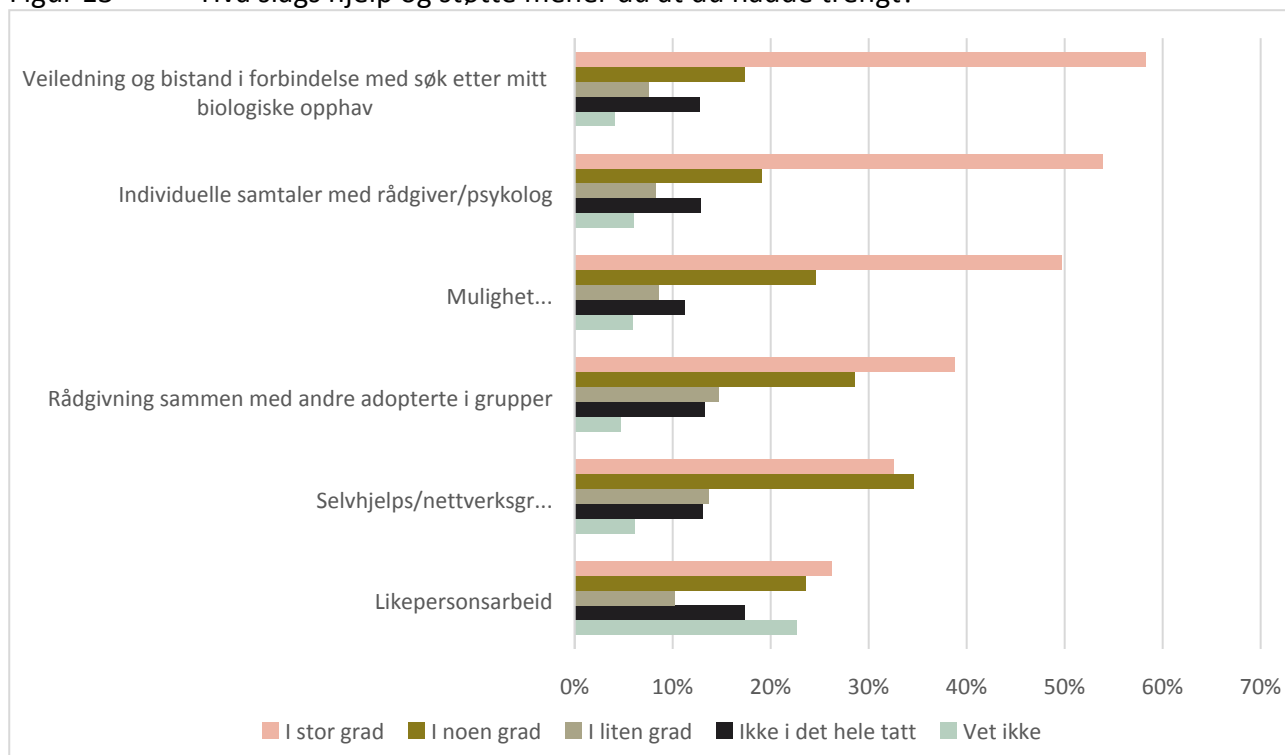
2.4 Hva slags hjelp og støtte mener de voksne adopterte at de hadde trengt?

Spørsmålene om hva slags hjelp og støtte som personen mener vedkommende hadde trengt, ble bare stilt til de som svarte at de hadde et eller annet behov for hjelp eller støtte i spørsmål 1. Det var 63 personer som ikke hadde et slik behov, slik at det ble stilt til 378 personer.

Det første spørsmålet i denne delen var «Hva slags hjelp og støtte mener du at du hadde trengt?».

Det ble presisert at vi her tenker på hjelp og støtte som har sammenheng med tanker, følelser og opplevelser rundt det å være adoptert, med omsorgssituasjonen din før du ble adoptert eller med omsorgssituasjonen i din adoptivfamilie. Her ble det satt opp seks kategorier/typer hjelp og støtte, som en kunne rangere på en skala fra «I stor grad til «ikke i det hele tatt», og «vet ikke».

Figur 13 Hva slags hjelp og støtte mener du at du hadde trengt?¹¹

75 prosent svarer at de i stor eller noen grad hadde trengt veiledning og bistand i forbindelse med søk etter sitt biologiske opphav. 75 prosent mener at de i stor eller noen grad hadde trengt å som ungdom og voksen å ha mulighet for å delta på forelesninger/samlinger/seminarer om adopsjonsspesifikke temaer. 73 prosent mener at de i stor eller noen grad hadde trengt individuelle samtaler med rådgiver/psykolog. 68 prosent mener at de i stor eller noen grad hadde trengt rådgivning sammen med andre adopterte i grupper, 68 prosent svarer at de i noen eller stor grad hadde trengt selvhjelps/nettverksgrupper med andre adopterte, og 50 prosent svarer at de i noen eller stor grad hadde trengt likepersonsarbeid.

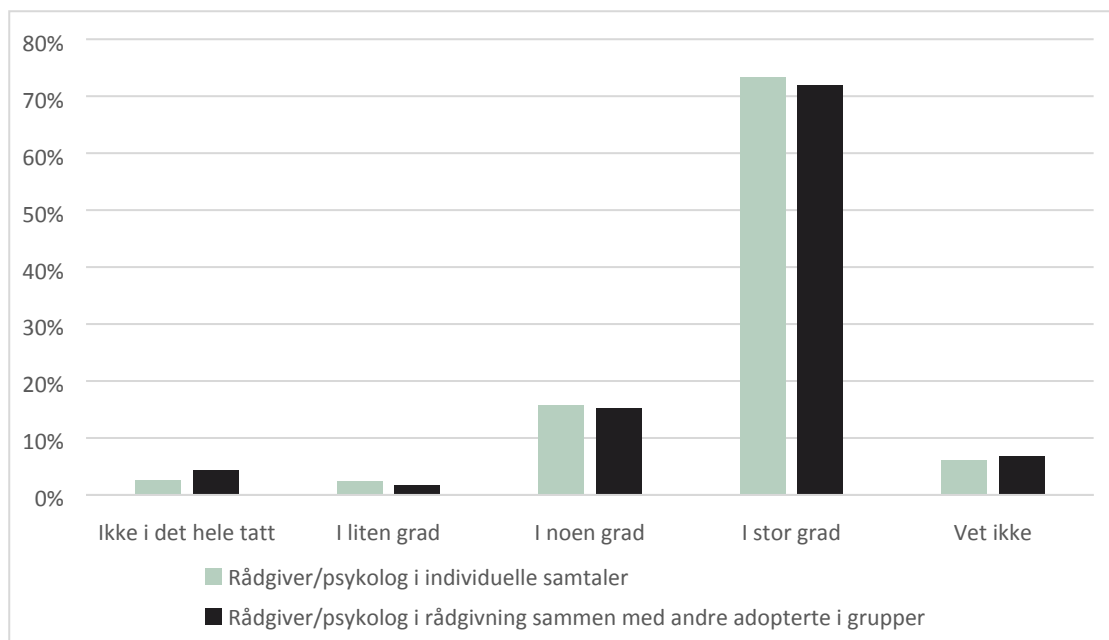
Likepersonsarbeid ser imidlertid ut til å være et ukjent begrep for mange av respondentene, for dette punktet har høyest svarprosent av «vet ikke». 23 prosent har svart at de ikke vet om de hadde trengt likepersonsarbeid. Likevel bærer fritekstsvarene – som vi kommer tilbake til nedenfor – at det er mange som gir uttrykk for at de skulle ønske at de hadde en i samme situasjon å dele sine tanker og følelser med, en som hadde vært gjennom lignende før dem, som nettopp kan defineres som likepersonsarbeid.

¹¹ N varierer mellom kategoriene av tiltak, fra 305 til 351.

2.4.1 Hvor viktig mener de adopterte det er at rådgiveren/psykologen innehar særskilt adopsjonskompetanse?

Det ble presisert at vi med særskilt adopsjonskompetanse mener kunnskap om hvilke utfordringer og særskilte behov adopterte barn og deres foreldre ofte møter, samt hva som kan gjøres for å hjelpe barna.

Figur 14 Hvor viktig mener du det er at rådgiveren/psykologen innehar særskilt adopsjonskompetanse?¹²

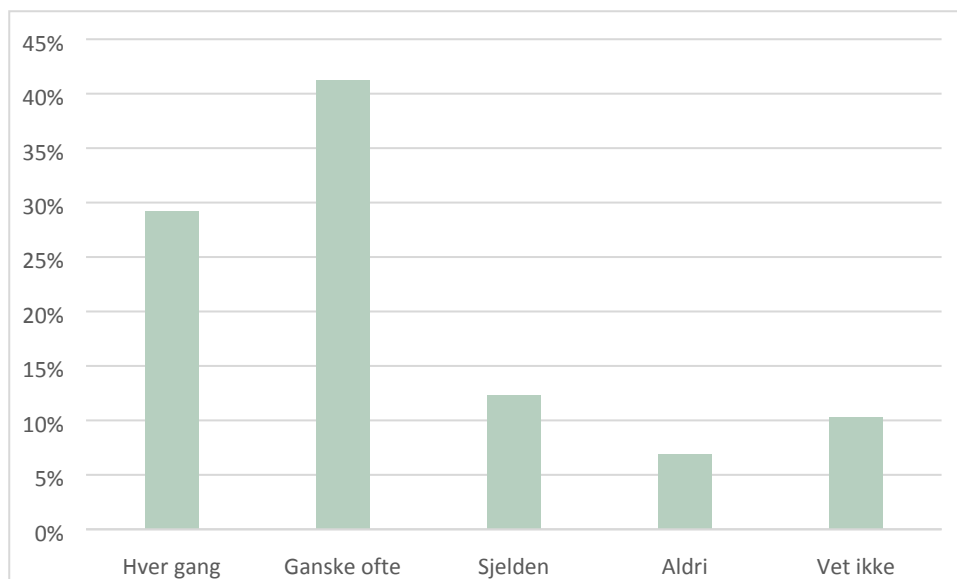
Nærmere 90 prosent av respondentene mener at det i stor eller noen grad er viktig at rådgiveren/psykologen har særskilt adopsjonskompetanse både ved individuelle konsultasjoner og i gruppekonsultasjoner sammen med andre adopterte.

¹² N for rådgiver/psykologi i individuelle samtaler er 349, og for rådgiver/psykologi i rådgivning sammen med andre adopterte i grupper er 342.

2.4.2 Er det interesse for samlinger/seminarer med adopsjonsrelaterte temaer?

Vi undersøkte videre interessen for deltakelse på forelesninger/samlinger/seminarer med adopsjonsrelaterte temaer, og spurte hvor ofte respondentene trodde at de ville deltatt dersom det ble arrangert slike samlinger én til to ganger i året.

Figur 15 Hvis det ble arrangert forelesninger/samlinger/seminarer med adopsjonsrelaterte temaer én til to ganger i året, hvor ofte tror du at du ville deltatt?¹³

70 prosent svarte at de ville deltatt hver gang eller ganske ofte.

2.4.3 Forslag til hjelp og støtte til adopterte som ikke er nevnt i undersøkelsen

Personene ble også spurt om det er noen form for hjelp og støtte til adopterte som ikke var nevnt, som de vil foreslå. Her ble det mottatt 114 fritekstsvar.

En gjennomgang av svarene viser at vi har truffet ganske godt med svaralternativene i spørreskjemaet, fordi mange av de alternative hjelpe- og støttetiltakene som var dekket av

¹³ N er 349.

spørreskjemaet, gikk igjen i fritekstsvarene. Fordelen med fritekstsvarene var imidlertid at vi fikk mer utdypende informasjon.

Mange foreslår større grad av oppfølging av den adopterte fra offentlige myndigheter. Flere ønsker besøk i hjemmet – og gjerne uanmeldte besøk. Mange uttrykker behov for en profesjonell veileder til å håndtere tapsfølelser og traumer knyttet til brudd i omsorgen.

«Hjelp til å sette ord på at å bli adoptert er et slags traume, isolert sett, at den separasjonen fra biologisk opphav, være på barnehjem/i fosterhjem er brudd som er unaturlig for et barn, som preker en på ett eller annet vis. Jeg mener at PTSD er en naturlig følge av mange adopsjoner. Og at det er med på å forme deg som person på en eller annen måte, og at man må ha hjelp til bearbeidelse av denne opplevelsen, selv om den skjedde i ung alder.»

Mange foreslår profesjonell veiledning til adoptivforeldrene i hvordan en kan støtte barnet og ungdommen i å håndtere problemer «utenfra», for å styrke barnet og gjøre det mer robust til å svare for seg/takle utfordringene som kommer. Eksempler som nevnes er opplevde traumer, søk etter identitet, mobbing, utestengelse og rasisme.

«obligatoriske samtaler med skolehelsetjeneste og/eller oppfølging av familietjenesten/lege for både for den adopterte og adoptivforeldre.»

Noen gir uttrykk for behov for psykologisk veiledning til adoptivfamilien, for å bedre håndtere problemer innad i familien.

«Når den du er, ikke ligner på adoptivforeldres forventninger, tanker og holdninger, og det er forventet at du tilpasser og forandrer deg. Og mye du mener og som kjennes riktig ut, får du hele livet beskjed om at er feil. Hatt en familie rådgiver som kunne hjulpet barn og adoptivforeldre å akseptere forskjellene, og se muligheter i stedet for problemer.»

Noen foreslår som et ledd i oppfølgingen, at det for den adopterte oppnevnes en kontaktperson eller en tilsynsfører som hun/han kan henvende seg til for hjelp, uavhengig hva adoptivforeldrene ønsker. Dette for å gjøre det mulig for adopterte som opplever utrygghet i omsorgssituasjonen hos sine adoptivforeldre, å henvende seg til en utenforstående med adopsjonskompetanse og forståelse.

En del gir uttrykk for at skoleapparatet og hjelpeapparatet bør tilegne seg mer kunnskap om adoptertes situasjon. Og noen understreker viktighet med adopsjonskunnskap hos helsepersonell med ansvar for svangerskapsoppfølging, fødsel og oppfølging på helsestasjonen etter fødsel, fordi dette er en tid i livet hvor adopterte kvinner spesielt kan føle seg sårbare.

«Hjelp og støtte i forbindelse med fødsel og barseltid. Dette vekket sterke reaksjoner i meg, men det var ingen der som åpnet for å snakke om dette temaet. Kanskje det burde stå i journalen til mor at hun er adoptert slik at helsepersonell kunne følge dette opp med en rutinemessig kartlegging av om mor har behov for å snakke om tanker og følelser rundt egen adopsjon som kan dukke opp etter fødsel? Selv følte jeg på et enormt sinne og en stor sorg, og hadde absolutt hatt behov for noen å snakke med.»

Flere gir uttrykk for behov for et nettverk, der voksne adopterte kan snakke om opplevelser, erfaringer, tanker og følelser rundt det å være adoptert.

Noen gir uttrykk for at de har behov for en kunnskapsbank, gjerne en nettportal der adopterte kan lese råd, intervjuer/historier, forskning, etc.

Noen av svarene bærer preg av at enkelte har opplevd at familien utad har fremstått som velfungerende, mens adoptivbarnets tilværelse i hjemmet ikke har vært tilfredsstillende.

«Det ville hjulpet mye om den offisielle adopsjonshistorien ikke var så rosenrød. Da slapp man føle seg som et utskudd når det i virkeligheten viser seg at så mange av oss sliter psykisk og sliter med å stole på andre mennesker. Den rosenrøde historien gjør også at adoptivforeldre slipper unna med nesten hva som helst, for de er helgener og vi adopterte er noen løgnaktige og utakknemlige bastarder.»

En del av fritekstsvarene fra nasjonalt adopterte gir uttrykk for vanskelig det har vært at det faktisk at de er adoptert, har blitt holdt hemmelig for dem, og hvor vondt det har vært å oppdage dette sent i livet eller ved en tilfeldighet.

Noen utenlandsadopterte foreslår å gi adopterte fra utlandet økonomisk støtte til å reise til opprinnelseslandet for å bli kjent med kulturen der og forsøke å finne de biologiske foreldrene.

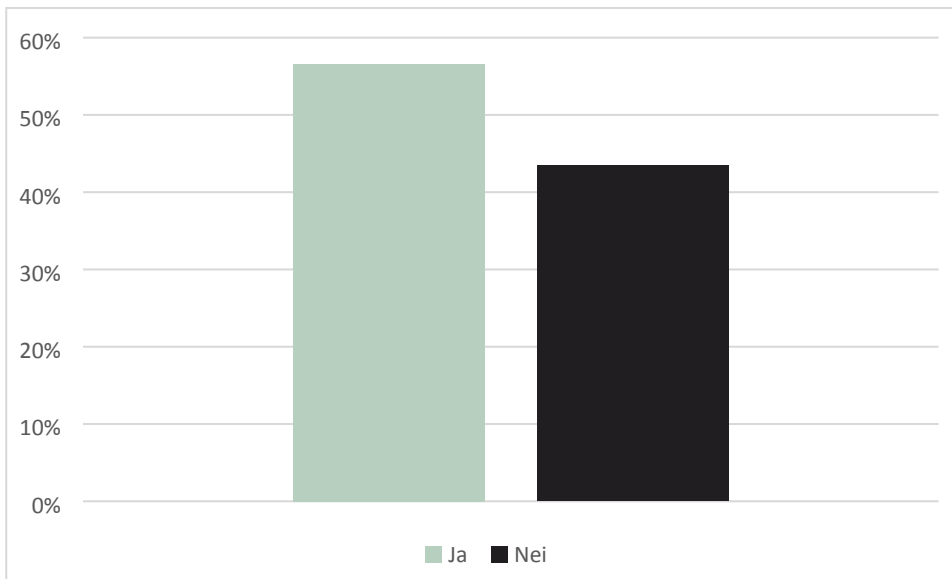
«Økonomisk støtte til tilbakereise og finne biologisk familie. Bli fulgt opp før og etter prosessen.»

Andre uttrykker sinne over adopsjon som institutt og foreslår at adopsjon bør avskaffes.

2.4.4 Kjennskap til allerede eksisterende etteradopsjonstilbud og behov for bistand til søk etter røtter

Vi spurte respondentene om deres kjennskap til etteradopsjonstilbudene som allerede finnes.

Figur 16 Kjenner du til at du kan få kopi av adopsjonsdokumentene dine ved å kontakte Bufdir (nasjonalt adopterte etter desember 1999 og utenlandsadopterte) eller statsforvalteren i ditt fylke (nasjonalt adopterte før desember 1999)?¹⁴

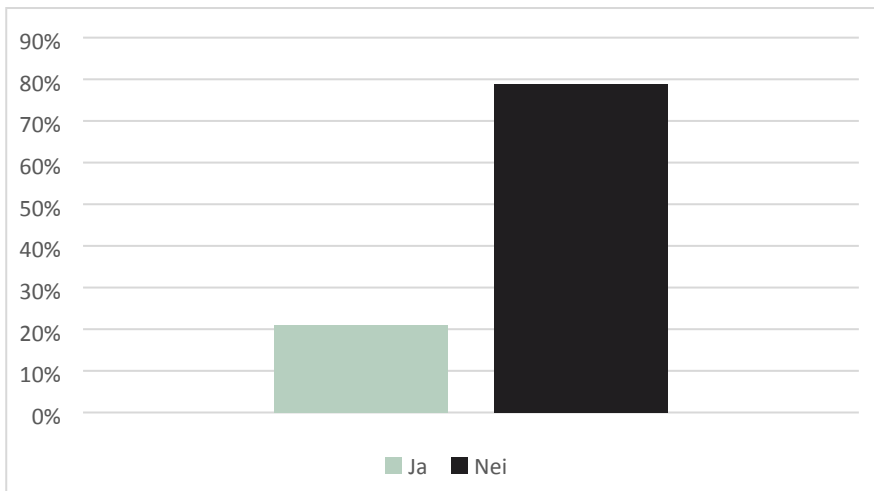

57 prosent av respondentene kjenner til at de kan få kopi av adopsjonsdokumentene sine ved å kontakte Bufdir eller statsforvalteren i sitt fylke, mens hele 43 prosent ikke kjenner til dette.

Selv om Bufdir opplever en jevn pågang av nasjonalt adopterte og utenlandsadopterte og deres etterkommere som ønsker kopi av adopsjonsdokumentene sine eller informasjon om biologisk opphav, ser det ut til at informasjon om rettigheten i adopsjonsloven § 39 bør gjøres bedre kjent.

¹⁴ N = 343

Figur 17 Kjenner du til at adopterte kan kontakte etteradopsjonskoordinatoren (www.etteradopsjon.no) for å få råd og støtte til hvordan du kan søke etter ditt biologiske opphav, og støtte i forbindelse med at du har mottatt kopi av adopsjonsdokumentene dine?¹⁵

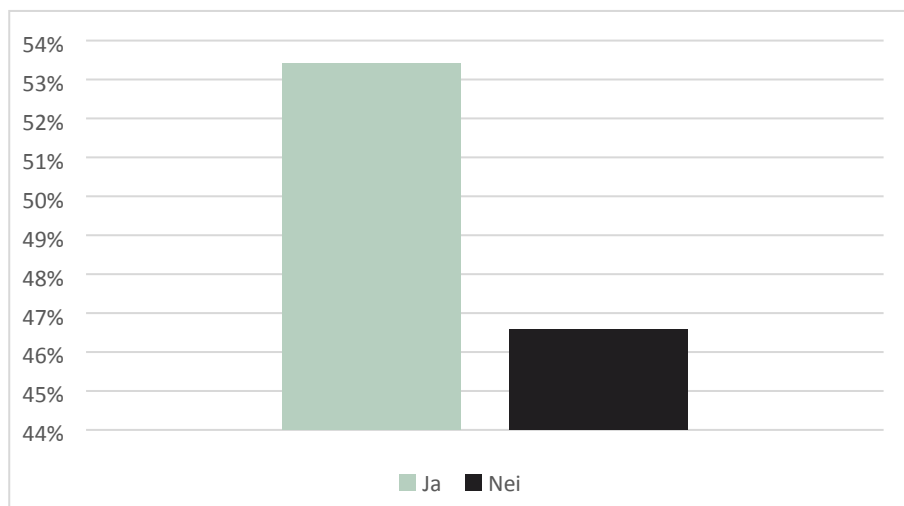

Vi spurte videre om respondentenes kjennskap til at de kan kontakte Etteradopsjonskoordinatoren (www.etteradopsjon.no) for å få råd og støtte til hvordan de kan søke etter sitt biologiske opphav, og støtte i forbindelse med at de har mottatt kopi av adopsjonsdokumentene sine.

Dette var ukjent for 79 prosent, mens det var kjent for 21 prosent.

¹⁵ N = 341

Figur 18 Har du ut over dette et behov for støtte og veiledning i forbindelse med søk etter ditt biologiske opphav eller tanker omkring ditt opphav?¹⁶

Ut over disse to eksisterende etteradopsjonstilbudene, svarer 53 prosent at de har behov for ytterligere støtte og veiledning i forbindelse med søk etter sitt biologiske opphav eller tanker omkring ditt opphav, mens 47 prosent svarer at de ikke har behov for mer støtte og veiledning i denne forbindelse.

2.4.5 Forslag til hjelp og støtte til søk etter biologiske opphav eller tanker omkring opphav, som ikke er nevnt i undersøkelsen

De 53 prosentene som svarte at de hadde et ytterligere behov for støtte og veiledning i forbindelse med søk etter ditt biologiske opphav eller tanker omkring ditt opphav, fikk muligheten til å skrive hva slags støtte og veiledning de har behov for i et fritekstfelt. Vi mottok 112 individuelle svar.

En del uttrykker at de har behov for den samme typen hjelp og støtte som Bufdir, statsforvalterne og etteradopsjonskoordinatoren i dag allerede tilbyr. Dette vitner om manglende kjennskap til at det allerede eksisterer enkelte etteradopsjonstjenester.

¹⁶ N = 337

«Hvordan man starter den prosessen, hvem man kan snakke med og hvor stor sjanse for at man kan finne sin biologiske familie. I tillegg til å prate om de utfallene man kan møte på i forhold til selv prosessen ved å finne sin biologiske familie, og de ulike utfallene man kan møte på om man finner familien sin eller ikke.»

«Bare veiledning og informasjon om hvilke tanker, følelser, reaksjoner og hva som kan oppstå hvis jeg leter etter mitt biologiske opphav, før jeg faktisk ber om å få se i adopsjonsmappen. Finnes det en veiledningstjeneste hvor man kan være anonym og stille spørsmål eller bare lese litt informasjon på nettet? Det hadde jeg hatt behov for. Og noen å kunne snakke med rundt følelser og tanker rundt det å være adoptert. Jeg hadde hatt behov for en sånn samtalestjeneste.»

Mange etterlyser psykologisk oppfølging til den enkelte adopterte og familien, hver for seg og samlet i forbindelse med søk etter røtter.

«Den største frykten er å bli avvist.»

En del uttrykker at de trenger hjelp og støtte til å snakke med sine adoptivforeldre om og forsøke å få aksept for at de ønsker å søke etter sitt biologiske opphav. Og om foreldrene ikke støtter dem, hjelp til å finne styrken i å sette i gang prosessen etter egen beslutning.

Mange uttrykker behov for å kunne trekke på erfaringer fra likesinnede som har vært gjennom samme prosess. Mange skriver at det er behov for både praktisk og psykologisk støtte både før, under og etter søk etter biologisk opphav, og at det er behov for hjelp og støtte ved begge utfall av saken – både dersom den adopterte lykkes med å finne biologisk opphav og dersom hun eller han ikke lykkes.

«At noen er der før jeg begynner å lete som har egen erfaring med dette. At når jeg åpner konvoluttene så er det noen der som kan støtte meg. Når jeg finner familie, trenger jeg noen til å samtale med. Jeg trenger støtte til å forstå kultur, identitet. Jeg trenger å snakke med andre som har levd lenge med å vite om familien sin og ha kontakt med dem. Jeg trenger å bli forstått av noen som har kompetanse på sorg, tilknytning, kultur og identitet. Jeg trenger tolk/oversetter. Jeg trenger mer en digital støtte. Jeg trenger at etteradopsjonskoordinatoren har erfaring med å være adoptert og er emosjonelt tilgjengelig.»

Noen uttrykker behov for økonomisk støtte til å kunne søke etter og lete opp sine røtter, og andre ønsker mer praktisk hjelp.

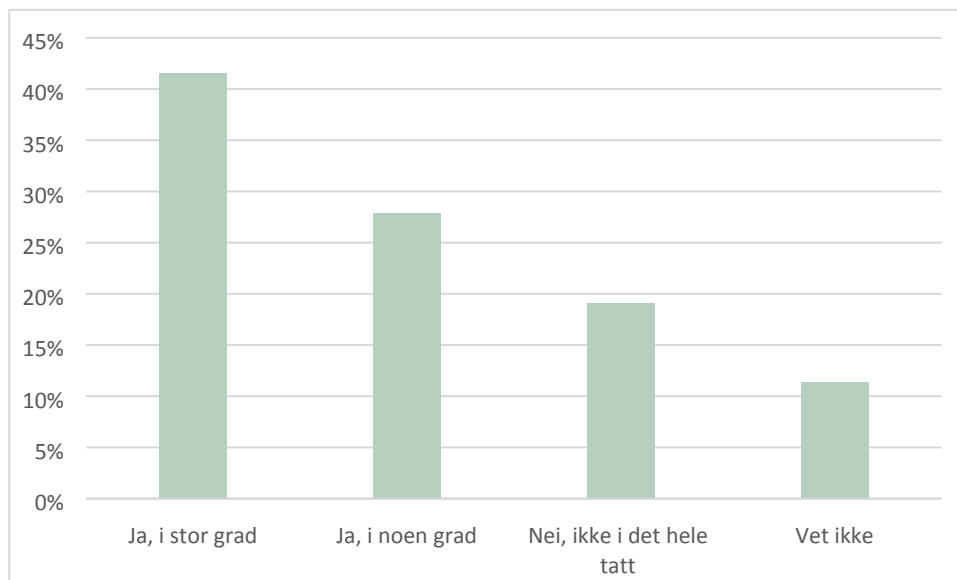
«Har tatt DNA men forstår ikke videre prosess, jeg får forslag fra andre adopterte at de er familie, men jeg vet de er adoptert, bortkastet penger. Jeg ønsker mer gratis pakke, Tore på Sporet uten TV dekning»

3. De voksne adoptertes vurdering av adoptivfamilienes behov for hjelp og støtte

Vi stilte spørsmål til alle respondentene om de opplevde at adoptivfamilien deres hadde behov for hjelp og støtte. Det ble presisert at vi tenker på hjelp og støtte som har sammenheng med tanker, følelser og opplevelser rundt det å være adoptert, med omsorgssituasjonen til den adopterte før vedkommende ble adoptert eller med omsorgssituasjonen i adoptivfamilien.

244 personer (70 prosent) svarer at de opplevde at adoptivfamilien deres i stor eller noen grad hadde behov for hjelp eller støtte. 19 prosent opplevde ikke at adoptivfamilien i det hele tatt hadde behov for hjelp og støtte.

Figur 19 Opplever du at adoptivfamilien din har hatt behov for hjelp og støtte?¹⁷

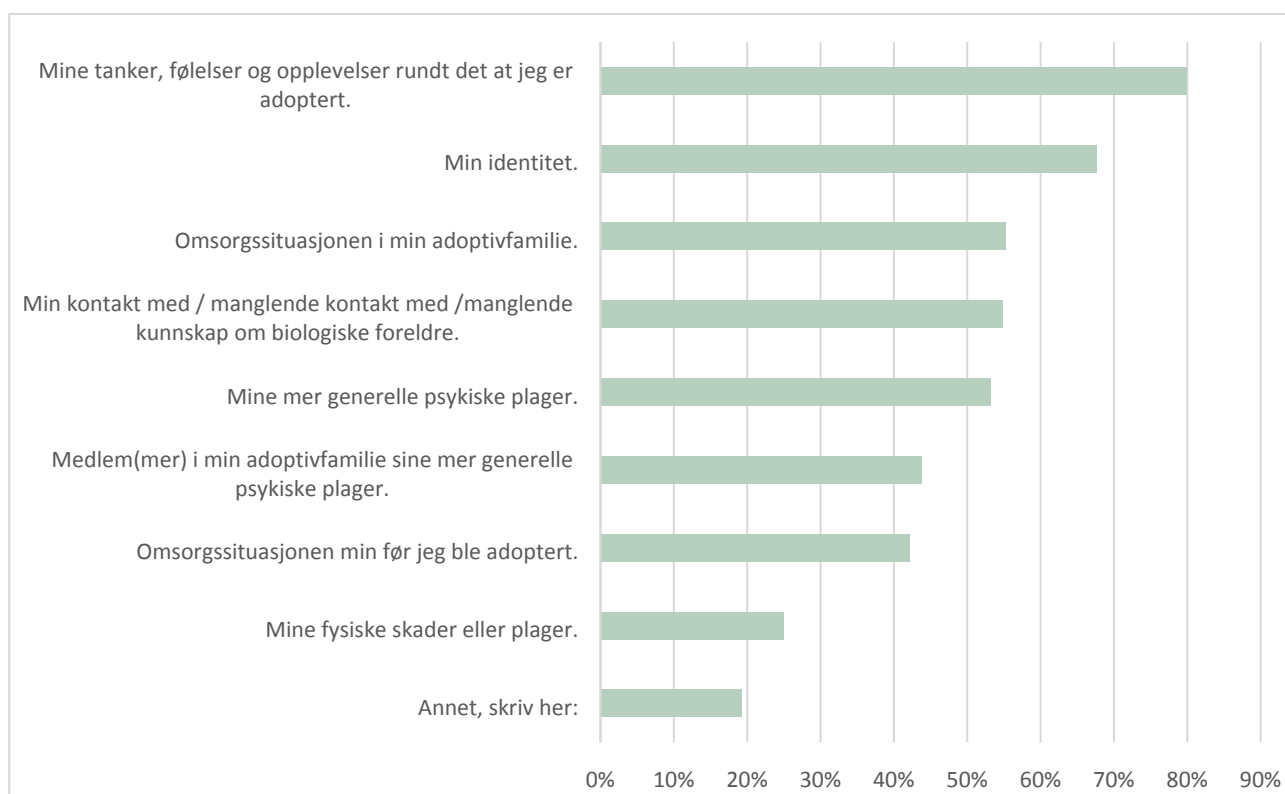
3.1 Hva mener de adopterte at adoptivfamilien har hatt behov for hjelp og støtte til?

De 244 personene som har svart at adoptivfamilien har hatt behov for hjelp eller støtte i stor eller noen grad, har fått oppfølgingsspørsmålet: Hva mener du at adoptivfamilien din har hatt behov for når det gjelder hjelp og støtte?

Det ble presisert at vi her tenker på hjelp og støtte som har sammenheng med tanker, følelser og opplevelser rundt det å være adoptert, med omsorgssituasjonen din før du ble adoptert eller med omsorgssituasjonen i din adoptivfamilie. Kryss av for alle alternativer som er relevante for deg. Her fikk respondentene 8 alternativer.

¹⁷ N = 351

Figur 20 Hva mener du at adoptivfamilien din har hatt behov for når det gjelder hjelp og støtte?¹⁸

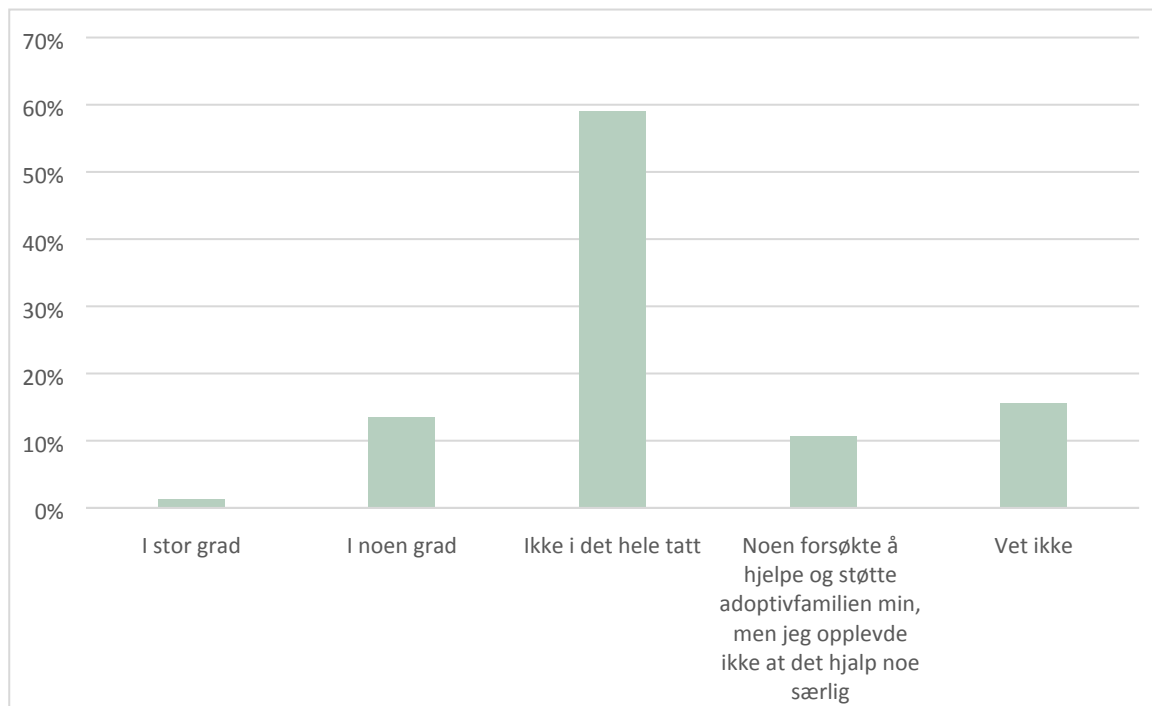
Majoriteten (80 prosent) svarte at hjelpebehovet var knyttet til barnets tanker, følelser og opplevelser rundt det å være adoptert. 68 prosent svarte at behovet knyttet til det adopterte barnets identitet.

3.2 Fikk adoptivfamilien den hjelpen og støtten den trengte?

De samme personene fikk også spørsmålet: «Fikk adoptivfamilien din den hjelpen og støtten den trengte?» Det ble presisert at vi her tenker på hjelp og støtte som har sammenheng med tanker, følelser og opplevelser rundt det å være adoptert, med omsorgssituasjonen til den adopterte før vedkommende ble adoptert eller med omsorgssituasjonen i adoptivfamilien.

¹⁸ N = 244

Figur 21 Fikk adoptivfamilien din den hjelpen og støtten den trengte?¹⁹

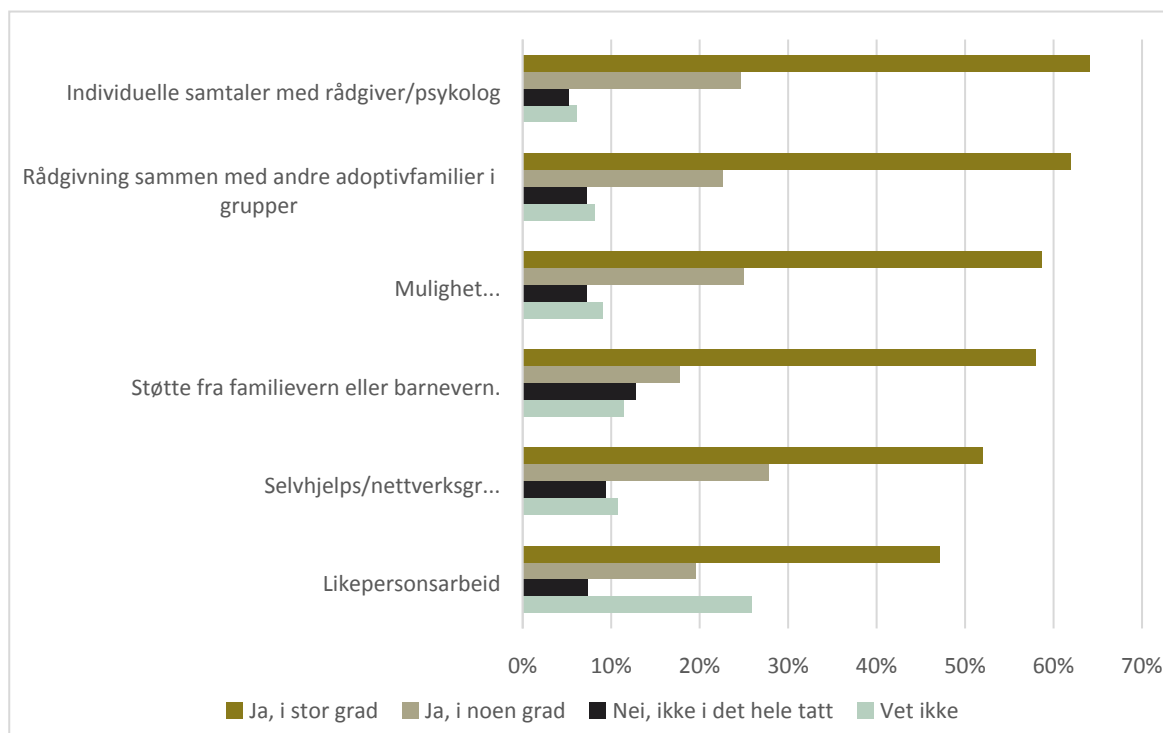
Kun 1 prosent svarte at de i stor grad opplevde at adoptivfamilien fikk den hjelpen og støtten den trengte. 14 prosent opplevde at familien i noen grad mottok den hjelpen den trengte, mens majoriteten (59 prosent) opplevde at adoptivfamilien ikke i det hele tatt fikk den hjelpen den trengte. 11 prosent svarte at noen forsøkte å hjelpe adoptivfamilien, men at det ikke hjalp noe særlig.

3.3 Hva slags hjelp og støtte mener de adopterte at adoptivfamilien hadde trengt?

Vi spurte videre hva slags hjelp og støtte respondentene mener at deres adoptivfamilie hadde trengt. Det var mulighet for å krysse av flere svaralternativer.

¹⁹ N = 244

Figur 22 Hva slags hjelp og støtte mener du at adoptivfamilien din hadde trengt?²⁰

Majoriteten, 89 prosent, svarer at adoptivfamilien i stor eller noen grad hadde trengt individuelle samtaler med rådgiver/psykolog. 85 prosent svarer at adoptivfamilien i stor eller noen grad hadde trengt rådgivning sammen med andre adoptivfamilier i grupper. 84 prosent mener at familien i stor eller noen grad hadde trengt mulighet for å kunne delta på forelesninger/samlinger/seminarer om adopsjonsspesifikke temaer. 76 prosent mener at familien i stor eller i noen grad hadde trengt støtte fra familievern eller barnevern.

3.4 Forslag til hjelp og støtte til adoptivfamilier som ikke er nevnt i undersøkelsen

Deretter ble det spurt om «Er det noen form for hjelp og støtte til adoptivfamilier som ikke er nevnt her, som du vil foreslå?», med fritekstsvar. Her kom det inn 94 svar.

²⁰ N varierer mellom støttetiltakene, fra 189 til 231.

Majoriteten av svarene gir uttrykk for at adoptivforeldrene burde forberedes bedre før adopsjonen om temaer som tilknytning og identitet. Noen foreslår kurs i traumebevisst omsorg, lære hvordan forstå, støtte og veilede barn med PTSD.

Noen foreslår at adoptivfamilien bør ha obligatoriske oppfølgingsmøter med psykolog eller helsesykepleier, at møtene skal være særlig hyppige de tre første årene etter adopsjonen. Mange mener at adoptivfamilien bør følges opp til barnet er 18 år. Noen foreslår samtaleterapi, språkkurs, kurs i kultursensitivitet og livsmestringskurs for adoptivfamilier.

Mange mener det er viktig med hjemmebesøk både før og etter adopsjon, for å observere dynamikk i hjemmet.

«det bør være oppfølging ved milepæler/endringspunkter, slik som overgang til barnehage, overgang barnehage til skole, ungdomsskole til videregående skole, videregående skole til det å flytte hjemmefra.»

Noen kommer med konkrete forslag til kurs og terapeutiske metoder som adoptivforeldre bør undervises i. Enkelte mener at staten eller adopsjonsforeningen burde støtte slik kursdeltakelse økonomisk.

Noen foreslår å bygge på den allerede eksisterende etteradopsjonstjenesten, og at en kontakt dit med behov om bistand burde kunne resultere i en hurtigtilgang til støtte og hjelp fra psykolog og rådgivningstjenester med kompetanse på adopsjon.

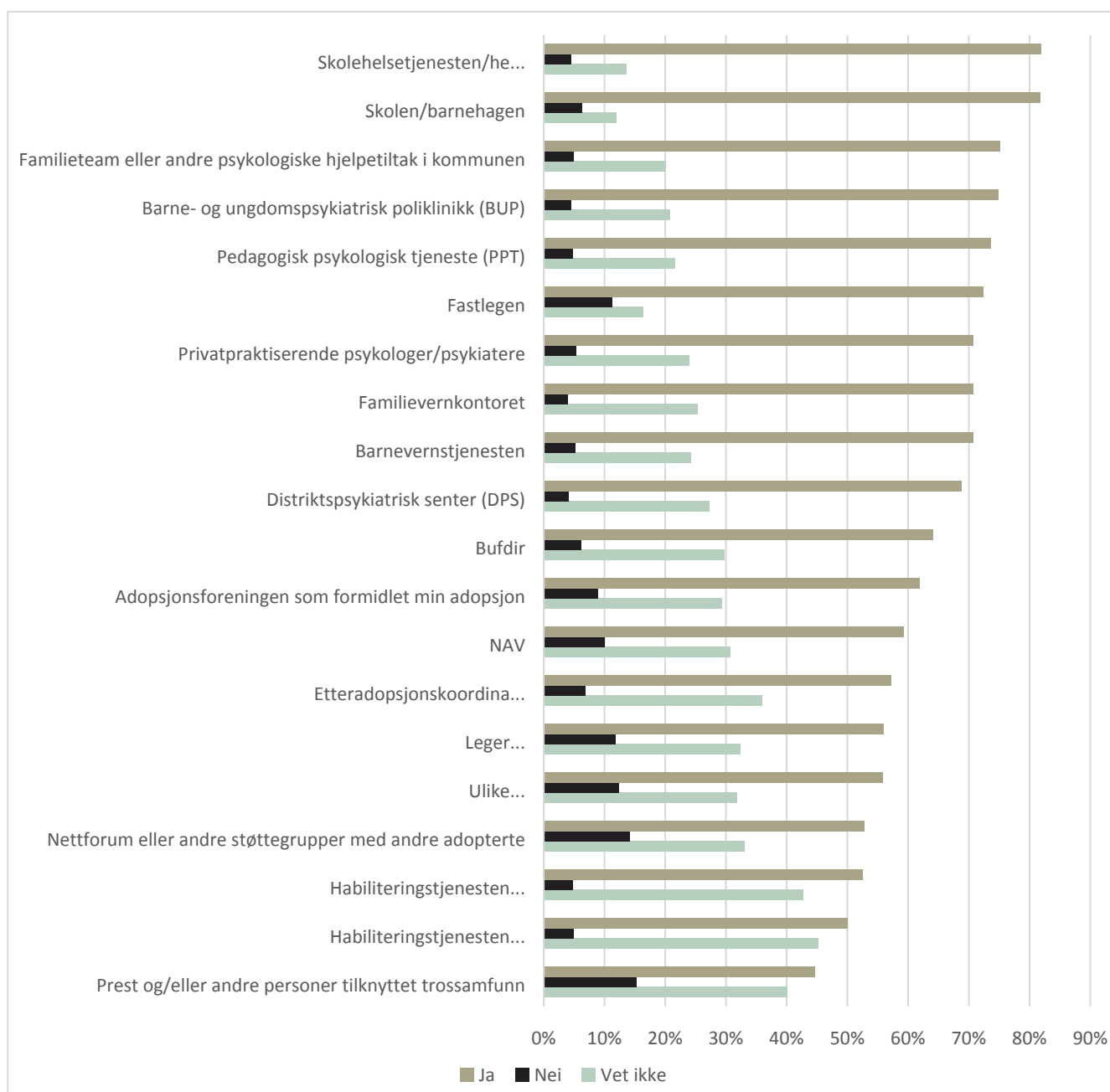
«Videreutvikling av etteradopsjon.no / kompetansesenter hvor adopterte og adoptivforeldre kan finne ressurser uten å rådføre seg med mange instanser. Når først adoptivfamilier søker hjelp, så har det ofte blitt en vanskelig situasjon som kunne vært forbygget om terskel for å søke hjelp og rådgivning hadde vært lavere/ mer tilgjengelig.»

4. Behovet for opplæring og veiledning for å øke adopsjonskompetansen i tjenestene

Respondentene ble spurt om de opplever at det er behov for opplæring og veiledning for å øke den særskilte adopsjonskompetansen i en rekke opplistede tjenester. Det ble presisert at vi med særskilt adopsjonskompetanse mener kunnskap om hvilke utfordringer og særskilte behov adopterte barn og deres foreldre ofte møter, samt hva som kan gjøres for å hjelpe barna.

Respondentene fikk en liste med 20 tjenester, hvor de skulle ja, nei eller vet ikke til om de mente det var et slikt behov.

Figur 23 Opplever du at det er behov for opplæring og veiledning for å øke den særskilte adopsjonskompetansen i disse tjenestene? N = fra 307 til 338.

Majoriteten mener det er behov for økt adopsjonskompetanse i alle tjenestene som var listet opp.

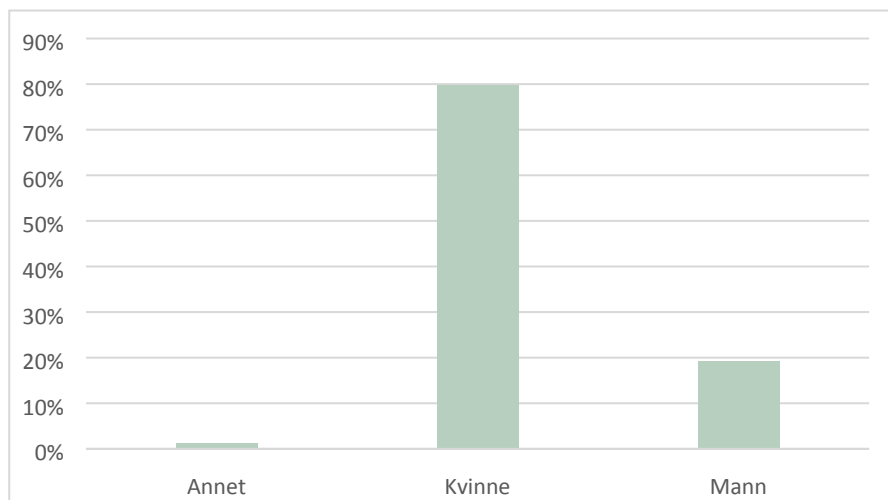
Hele 82 prosent mener at det var behov for å øke den særskilte adopsjonskompetansen i skolehelsetjenesten/helsesøster/helsesykepleier/helsetasjon og det samme (82 prosent) i

skolen/barnehagen. 75 prosent mener at det er behov for kompetanseheving når det gjelder adopsjon i Barne- og ungdomspsykiatrisk poliklinikk (BUP) og likedan (75 prosent) i Familieteam eller andre psykologiske hjelpetiltak i kommunen. 74 prosent av respondentene mener det er behov for å øke den adopsjonsspesifikke kompetansen i Pedagogisk psykologisk tjeneste (PPT).

5. Bakgrunnsspørsmål

Til slutt ble det stilt en rekke bakgrunnsspørsmål om respondentene.

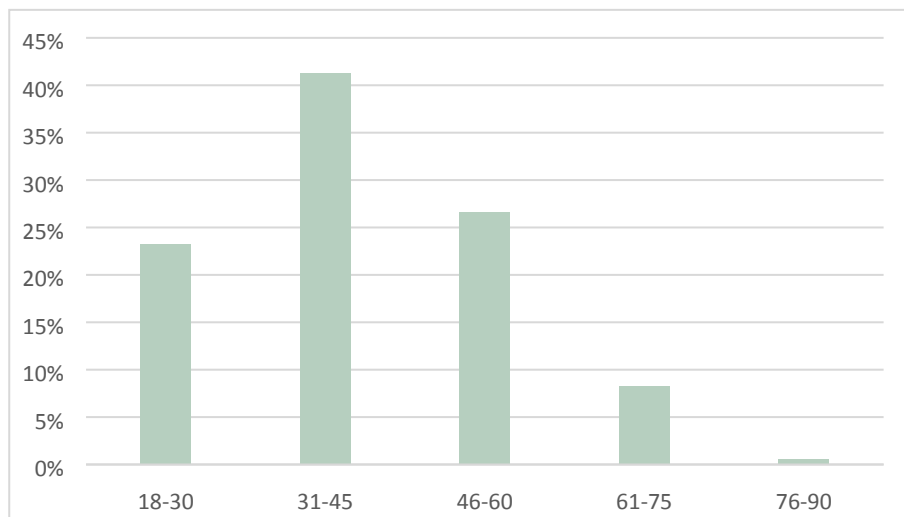
Figur 24 Hvilket kjønn har du?²¹

Figur 24 viser at majoriteten av respondentene (80 prosent) er kvinner. 19 prosent er menn og 1 prosent oppgir at de har et annet kjønn enn disse.

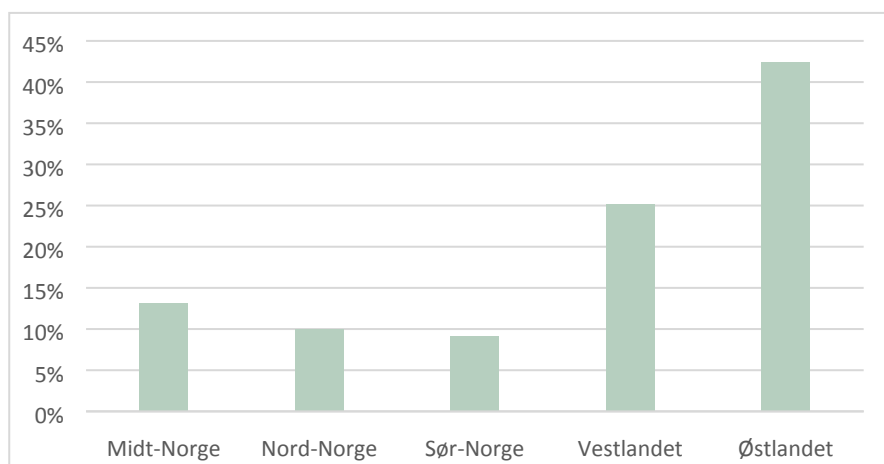
²¹ N = 351

Figur 25 Hvor gammel er du?²²

Majoriteten av respondentene (41 prosent) er i dag mellom 31 og 45 år. 23 prosent av respondentene er mellom 18 og 30 år, 27 prosent oppgir at de er mellom 31 og 45 år, 27 prosent at de er mellom 46 og 60 år, 8 prosent er mellom 61 og 75 år, mens 1 prosent av respondentene oppgir at de er mellom 76 og 90 år.

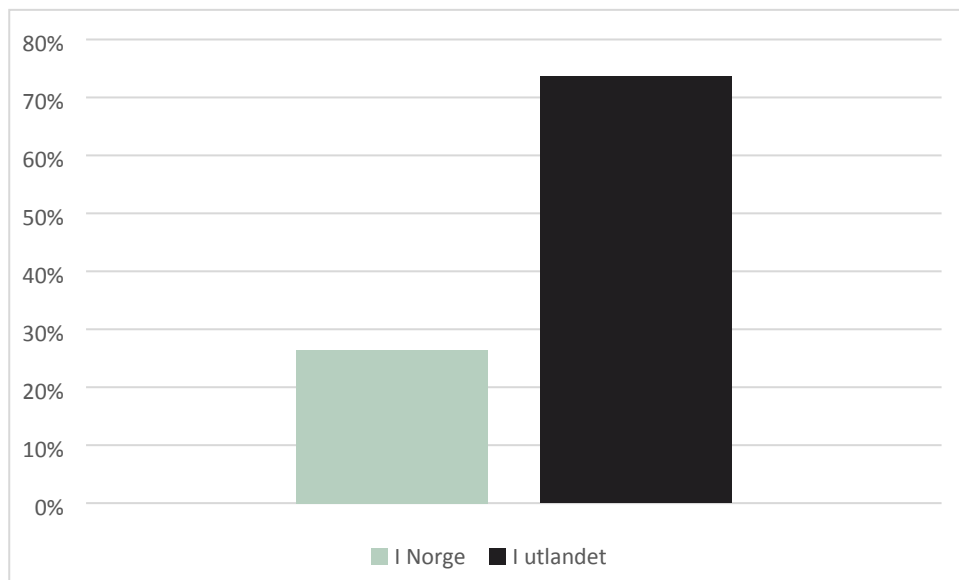
Figur 26 Hvor i Norge ble du adoptert til?²³

²² N = 349.

²³ N = 349

Figur 27 Hvor er du født?²⁴

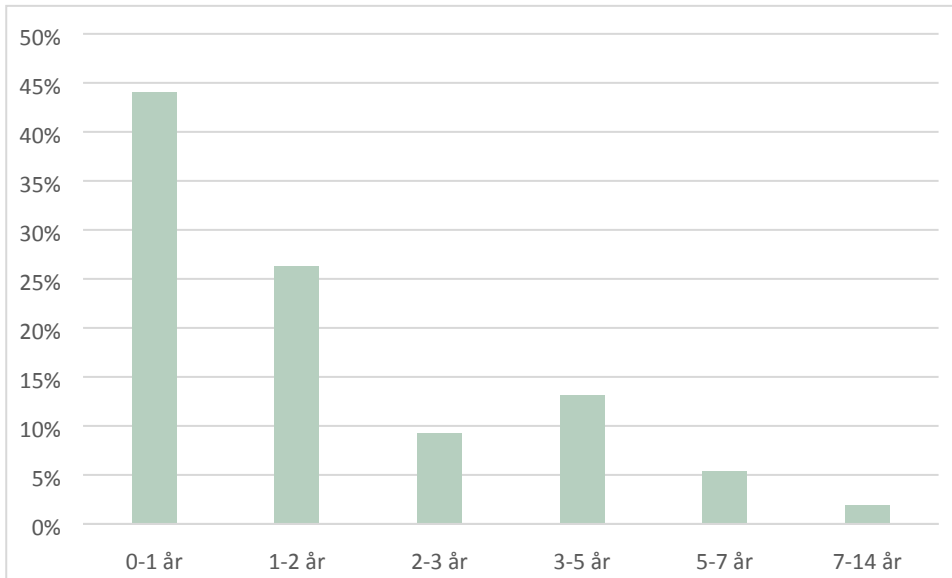

De 259 som ble født i utlandet, fikk spørsmålet: Hvor gammel var du da du kom til Norge?

Figur 27 viser at majoriteten av respondentene, 259 personer (74 prosent) er født i utlandet. 92 personer (26 prosent) er født i Norge.

²⁴ N = 352

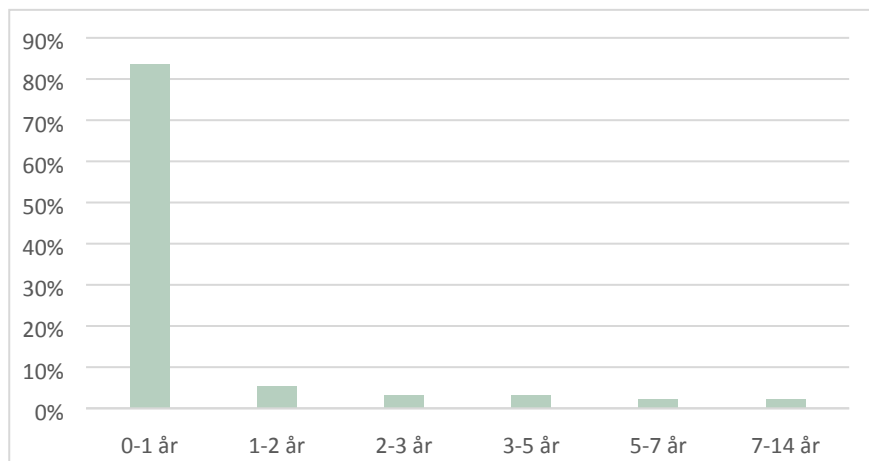
Figur 28 Hvor gammel var du da du kom til Norge?²⁵

Figur 28 viser at av de 259 respondentene som er adoptert fra utlandet, kom majoriteten (44 prosent) til Norge da de var mellom 0 og 1 år gamle og 26 prosent kom til Norge da det var mellom 1 og 2 år gamle.

²⁵ N = 259

Figur 29 Hvor gammel var du da du ble adoptert?²⁶

Figur 29 viser at av de 92 nasjonalt adopterte respondentene ble majoriteten (84 prosent) adoptert da de var mellom 0 og 1 år.

6. Respondentenes kommentarer til undersøkelsen

Helt til slutt var det et spørsmål om kommentarer til undersøkelsen. Her kom det inn 107 kommentarer i fritekst.

Mange av respondentene er positive og glade for at undersøkelsen er laget, og at myndighetene spør de adopterte hvilket hjelpebehov de har hatt, og at de kan komme med forslag til forbedringer.

«Det føles godt å få svare på disse spørsmålene og at noen vil vite. Håper det kan hjelpe for dem som kommer etter.»

²⁶ N = 92

Noen gir uttrykk for at det jevnlig burde lages spørreundersøkelser til adopterte, og gjerne mer dyptpløyende enn herværende undersøkelse.

Mange ga uttrykk for at spørreundersøkelsen kom for sent.

En del ga uttrykk for at de ikke hadde noen tro på at det vil utgjøre noen forskjell når Bufdir innhenter adoptertes erfaringer, meninger og forslag.

En del er negative til adopsjon som institutt. Noen mener at Norge har en for passiv rolle i utenlandsadopsjoner, at adopsjon er en form for imperialisme og at risikoen for menneskehandel er stor.

En del gir uttrykk for at de har hatt det vanskelig som adoptert i Norge, men at de har et håp om at hjelpe- og støttetjenester til adopterte skal bli bedre framover. Mange uttrykker takknemlighet for å bli spurt og/eller et håp om at norske myndigheter skal lytte til adoptertes erfaringer.

«Bra at dere endelig undersøker en så viktig del av feltet. Vi som har levd med dette, har så mye på hjertet både om egne behov og om tanker om hva som kan være bra for "de som kommer etter oss". Det er så leit, vondt og uforståelig at adopterte og familiene ikke har blitt fulgt opp tett og godt nok. Vær så snill å lytte til oss nå, til det behovet vi faktisk vil ha. Erfaringsbasert kompetanse. Ta med adopterte på alle avgjørelser, vi vet hvor skoen trykker. Gi økonomisk støtte til initiativer som bygger opp om etteradopsjon, særlig de som er initiert av adopterte selv.»

7. Hovedfunn oppsummert

Hovedfunnene fra Bufdirs spørreundersøkelse til voksne adopterte er:

- Over halvparten (om lag 60 prosent) rapporterer at de har eller har hatt stort eller noe behov for hjelp og støtte i alle faser av livet, både som barn, ungdom og voksen.
- Majoriteten opplevde å ikke i det hele tatt få noen hjelp eller støtte i sin barndom (60 prosent) eller ungdomstid (60 prosent)

- Etter at de ble voksne oppgir 42 prosent at de ikke i det hele tatt få noen hjelp eller støtte, og etter at de var blitt foreldre oppgir 47 prosent at de ikke mottok noen hjelp eller støtte.
- Mellom 13 og 19 prosent opplevde i ulike livsfaser at noen forsøkte å hjelpe og støtte dem, men de adopterte opplevde ikke at det hjalp noe særlig.
- De voksne respondentene i Bufdirs spørreundersøkelse svarte at de som barn og ungdom særlig strevde med spørsmål rundt egen identitet og psykiske plager.
- Om lag halvparten av respondentene i undersøkelsen og som har blitt foreldre, opplever et særlig behov for hjelp og støtte. 43 prosent av respondentene som er foreldre, svarer at de har hatt behov for foreldrestøtte for å kunne gi barnet sitt det de ikke fikk selv. 35 prosent svarer at de har kjent på behov for hjelp og støtte i sin relasjon til barnet sitt.
- Majoriteten av respondentene (75 prosent) ønsker bistand til å finne ut mer om sitt biologiske opphav, og mulighet til som ung og voksen å delta på samlinger o.l. om adopsjonsspesifikke temaer, og mange (73 prosent) har behov for individuelle samtaler med psykolog eller i rådgivning i grupper eller selvhjelps/nettverksgrupper med andre adopterte.
- 70 prosent mener at deres adoptivforeldre i stor eller noen grad hadde behov for hjelp og støtte etter å ha adoptert et barn, enten individuelt, i grupper eller mulighet til å delta på seminarer mv. for å lære mer om adopsjonsspesifikke temaer.
- En overveldende majoritet av respondentene mener at det er behov for kompetanseheving på adopsjonsrelatert kunnskap i de fleste tjenester som adopterte kommer i kontakt med, både i løpet av oppveksten og senere i livet (mellom 82 og 45 prosent).